

**Svenska samfundet för musikforskning
i samarbete med**

Ljud och musikproduktion, DAVA, Högskolan Dalarna, Falun

**Musikforskning idag 2022
13–15 juni 2022**

Program och abstrakt

Adress:
Mediehuset
Kaserngården 15, 791 40 Falun
Google maps:
<https://goo.gl/maps/ytZMa4DcmMW95RBs7>

Lokaler:
Spår 1: sal *Biografen*
Spår 2: sal *Lyssningsrummet*
Spår 3: sal *Tv-studion*

Dag 1 – Måndag 13 juni

12.00 – 13.00 Registrering och bokbord

Introduktion och keynote lecture (Biografen)

13.00 – 13.45 Pia Bygdéus, Svenska samfundet för musikkforskning:
Välkomnande och introduktion
Professor Gunnar Ternhag
Musikkforskning idag – 25 år

13.45 – 15.00 Keynote lecture / Tobias Norlind-föreläsning 2022
Simon Zagorski-Thomas:
Practical Musicology: Producing an album as a research project
(moderator: Pia Bygdéus)

15.00 – 15.30 Paus/fika

15.30 – 17.00 **Session I (2 spår)**

Spår 1: Biografen

Paper presentationer (moderator: Daniel Fredriksson)

Linus Johansson: *Dangerous Sex: Desire, Taboo, and Death on MTV, 1981-1991*

Mikkel Broch Ålvik: *Russelåtar og raggarmusik: Et analytisk blick på Tix' norsk-svenske samarbeid*

Thomas von Wachenfeldt: *Dark Recollections: Uppkomsten och konstitueringen av det svenska dödsmetallfältet i början 1990-talet*

Spår 2: Lyssningsrummet

Paper presentationer (moderator: Stefan Östersjö)

Julia Eckerstein: *Kunskapsproduktion och rekontextualisering vid folkhögskolans musiklinjer – musklärares och studerandes diskursiva konstruktioner av verksamhet och uppdrag*

Karin Eriksson: *Ways of Knowing and Ways of Teaching: An Ethnographic Case Study of Folk Music at the Norwegian Academy of Music*

Eva Sæther & ~~Markus Tullberg~~: *Tradition i Lärande*

17.00 – 17.30

Paus med fika

17.30 – 18.30

Årsmöte för *Svenska samfundet för musikforskning*
Efterföljande medlemsmöte i *Biografen*

18.30 – 18.45

Konstituerande möte sammanträde för styrelsen (Board meeting)

18.45

Konferenspub på Hotel Bergmästaren

Dag 2 – Tisdag 14 juni

09.00 – 09.55

Presentation i *Lyssningsrummet*:
Dalarnas audiovisuella akademi

10.00 – 12.00

Session II (3 spår)

Spår 1: Biografen

Paper presentationer (moderator: Eva Sæther)

Tema: *Musikaliska nätverk i Stockholm under det långa 1800-talet*

Anne Reese Willén: *Aktörer och nätverks betydelse för spridningen av repertoar och idéer i Stockholm under 1800-talets andra hälft*

~~Karin Hallgren: *Nätverk i svenskt musik- och operaliv under andra hälften av 1800-talet*~~

Per-Henning Olsson: *Vikten av nätverk för en kvinnlig tonsättare i Sverige under senare delen av 1800-talet*

Mia Kuritzén Löwengart: *Kulturfilantropi, sociala nätverk och realiseringen av svenska musikinstitutioner cirka 1860–1920: Exemplet Stockholms konserthus*

Spår 2: Lyssningsrummet

Paper presentationer (moderator: Toivo Burlin)

Christine Dysers: *Repetition and Resistance in Contemporary Music*

Torbjörn Gulz: *Synkronisering mellan trummor och bas i en jazztrio vid accelerando, ritardando och konstant tempo*

Nicole Vickers: *Metric Dissonance in the Billboard Charts post-2000*

Spår 3: Tv-studion

Paper presentationer (moderator: Madeleine Modin)

Hållbus Totte Mattsson & Tommie Andersson: *Teorbmusik i Dübensamlingen*

Helen Davies Mikkelborg, Lia Lonnert: *John Parrys Collection of Welsh and Scottish Airs with Variations for the Welsh Triple Harp*

Ingrid Åkesson: *Balladtyper eller motivkluster? Om kulturarvskonstruktion och nytänkande*

Erik Bergwall: *John Baldwin: Copyist or Composer? Analysing Baldwin's Compositions in British Library R.M.24.d.2*

12.00 – 13.00 Lunch, Svarta Havet

13.00 – 15.00 **Session III (2 spår)**

Spår 1: Biografen

Paper presentationer (moderator: Totte Mattsson)

Madeleine Modin: *Vispråmen Storken – en kreativ i miljö för visan under det rörliga sextiotalet*

Kaj Ahlsved: *Idrottsföreningars sång- och musikkultur i historisk belysning (ca 1875–1939)*

Jan Olof Rudén: *Musiken i Uppsala under stormaktstiden del 2: 1660–1730*

Thomas Florén: *Musikbranschens kulturella, sociala och ekonomiska entreprenörskap*

Spår 2: Lyssningsrummet

Paper presentationer (moderator: Berk Sirman)

Marianne C.E. Gillion: *Religious Influencers of the Reformation: Saints in Protestant Chant Books*

Sanna Raninen: *Re-forming Music Books in Sixteenth-Century Sweden*

Karin Lagergren: *Sång i den heliga Birgittas klosterorden – ett chantscape*

Fredrik Hjort: *Vasakyrkans förste organist – en kyrkosångsivrare i brytningstid*

15.00 – 15.30 Paus/fika

15.30 – 17.30 **Session IV (2 spår)**

Spår 1: Lyssningsrummet

Paper presentationer (moderator: Nicole Vickers)

~~Adriana Di Lorenzo Tillborg: *Elevinflytande i svensk kulturskola – ett praktiktäna forskningsprojekt*~~

Anna Linge: *Kulturnyckeln i Kristianstad 10 år*

Erkki Huovinen & Annika Falthin: *Dimensioner av musikerstudenters förhållanden till sina instrument*

Spår 2: Biografen

Paper presentationer (moderator: Toivo Burlin)

Berk Sirman: *Phenomenological Approach to Analyzing Works of Phonography*

Martin Knust: *Musik i politisk journalism: Produktion, distribuering och manipulativa potential*

Fredrik Jansson: *Pragmatism and musicology: What a Pragmatic Approach Can Do and May Mean for Musicology and Musicological Research*

Tobias Lund: *Till Huldrans försvar: några tankar om forskningens praktik*

18.30 Konferensmiddag – *Svarta Havet* i Mediehuset

Dag 3 – Onsdag 15 juni

09.00 – 10.00 Session V (2 spår)

Spår 1: Biografen

Paper presentationer (moderator: Toivo Burlin)

Mårten Nehrfor Hultén: *From Dynastic to Nationalist Worldview: Music as worldview forming affective practice in Sweden during the 19th century.*

Annika Lindskog: *Rhapsodising Sites of History and Geography: Vaughn Williams' Norfolk Rhapsody and Alfvén's Midsommarvaka in context*

Spår 2: Lyssningsrummet

Lecture-recital, paper presentationer (moderator: Nicole Vickers)

Georg Gulyas: *Distans som verktyg / Imaginära avstånd som verktyg för att medvetandegöra konstnärliga val i interpretationsprocessen*

Bertrand Chavarria-Aldrete: *Plastic Extension of Music: (.)forming Muscle Memory*

10.00 – 10.30 Paus/fika

10.30 – 12.00 Session VI (2 spår)

Spår 1: Biografen

Panel: Calle Jularbo och gammeldansen: Musik, nätverk, medialisering
Medverkande: Toivo Burlin, Daniel Fredriksson, Hållbus Totte Mattson
(moderator: Madeleine Modin)

Music Production and the "Birth of Gammeldans"

Jularbo's Musical Groove: Composition, Community, Copyright

Technological and Conceptual Perspectives on the Swedish Accordion

Spår 2: Lyssningsrummet

Paper presentationer / Moderator: Lia Lonnert)

Camilla Sarner: *Utbildningsvägar i musikfältet*

Maria Lindberg: *Undervisning och bedömning på gymnasiets estetiska program: en kvalitativ studie om musiklärares arbete med musikaliskt uttryck*

~~Markus Tullberg: *Konstnärligt uttryck i gymnasiets musikundervisning – uppfattning, undervisning och bedömning*~~

12.00 – 12.30

Konferensavslutning, summering och nästa konferens i *Biografen*

<https://www.musikforskning.se>

Abstract - keynote / Tobias Norlindföreläsning

Professor Simon Zagorski-Thomas (London College of Music, University of West London):
Practical Musicology: Producing an album as a research project

The majority of music research studies the way music is done, the artefacts it produces or the context in which it happens. Practical Musicology, the subject of my new book, is about how to “do” music “better”. There are two key aspects to this. The first is about “doing” – about what has been called the performative turn in humanities research and, in music, has gathered around the flag of Christopher Small’s term “musicking”. This can be seen in the parallel development of performance studies and practice research more recently but also in the longer timelines of pedagogic research and participatory ethnomusicology. The second aspect is about the notion of “better” in musical practice. There has been a surge in research about creativity in recent decades but very little that explores the practicalities of how practitioners can use research to better understand how to explore and refine an aesthetic.

At the same time as writing the book – in and out of Covid restrictions – I was writing and producing an album of popular music and in this presentation, I will use examples from it to explore the processes of making aesthetic decisions. The theoretical framework I outline in the book is an extension of the ecological /embodied approach I have developed in my previous work and I will use the notions of invariant properties and affordances and my tripartite cognitive model of musical engagement to examine how those aesthetic decisions emerge at various levels of time and structure. This will include take-to-take instructions for improvising musicians about what I wanted from them during the recording, editing decisions that were used to create dynamic and structural shape, and the development of a ‘sonic signature’ for the album as a whole.

Biography

Simon Zagorski-Thomas is Professor at the London College of Music, University of West London, UK, as well as a composer, sound engineer and producer. He founded and runs the 21st Century Music Practice Research Network and serves as series editor for the Cambridge Elements series and the Bloomsbury series on 21st Century Music Practice, founder, journal editor and co-chair for the Art of Record Production, IASPM UK and Ireland chair and associate editor of the IASPM Journal. His books include Practical Musicology (forthcoming on Bloomsbury 2022) and Musicology of Record Production (2014; winner of the 2015 IASPM Book Prize).

Abstract – tematiserad session: ”Musikaliska nätverk i Stockholm under det långa 1800-talet”

Stockholm genomgick stora förändringar under den senare delen av 1800-talet, och trots täta kontakter med musiklivet på kontinenten fortsatte det att vara en relativt avgränsad miljö. På grund av detta hade enskilda aktörer relativt stort handlingsutrymme och deltog i både formella och informella nätverk som utövade stort inflytande på utvecklingen inom musiklivet. De kungliga musikinstitutionerna fungerade som nav i många av dessa nätverk och personer i nyckelpositioner kunde ha starkt inflytande över strukturerna inom musiklivet. Det var inte endast de offentliga institutionerna som gav upphov till viktiga nätverk, utan även det privata musicerandet hade stor betydelse och det fanns många knutpunkter mellan det offentliga och det privata då amatörer och professionella musiker verkade sida vid sida. I denna tematiserade session diskuterar vi betydelsen av aktörer och nätverk i spridningen av idéer, musikalisk repertoar, och möjligheterna till framförande av verk. Vi kommer även att beröra områden där genus hade betydelse för enskilda musiker och tonsättare och hur nätverken fungerade olika för män och kvinnor samt var de överlappade.

Paper 1

Aktörer och nätverks betydelse för spridningen av repertoar och idéer i Stockholm under 1800-talets andra hälft

Anne Reese Willén, Institutionen för musikvetenskap, Uppsala universitet
E-post: anne.reesewillen@musik.uu.se

Åren kring 1850 markerar en höjdpunkt inom den musikaliskt estetiska debatten i Europa, vilket kom att ha en stor betydelse för synen på den musikaliska repertoaren. Föreställningar om begreppet verk, musikalisk mening och det estetiska värdet av musikaliska verk låg till grund för idéer om en musikalisk kanon som uppkommit särskilt inom den tyska musikaliska sfären och den ”musikaliska idealism” som uppkom i Leipzig och senare spreds över Europa. Flera svenska musiker och tonsättare som vistades där kring mitten av århundradet fick senare viktiga positioner inom Stockholms musikliv och fortsatte att vara starkt influerade av dessa idéer. Under samma period blomstrade pressen i Stockholm och skapade ett forum för spridningen av dessa föreställningar.

Syftet med detta paper är att diskutera enskilda aktörers och nätverks betydelse för spridningen av musikidealistiska idéer i Stockholm. Jag kommer att beröra frågor om hur nätverk bildades kring dessa idéer och hur aktörer arbetade för att implementera idéerna inom Stockholms musikliv. Jag kommer också att diskutera vilken effekt dessa ideologiska nätverk hade på konsertrepertoaren i Stockholm och om dessa idéer kan spåras i konsertprogrammen. Jag kommer att beröra aktörer och nätverk både inom de etablerade musikaliska institutionerna och i det mer kommersiella fältet för att belysa hur dessa korsas och överlappar samt diskutera kopplingar till repertoaren. Detta knyter an till mitt forskningsprojekt om kanon och konsertliv i Stockholm och baseras på delresultat ur detta projekt som utgår från både kvalitativa och kvantitativa studier av musikkritik, program och konsertannonser mm. i Stockholm.

Paper 2

Nätverk i svenskt musik- och operaliv under andra hälften av 1800-talet

Karin Hallgren, Institutionen för musik och bild, Linnéuniversitetet
E-post: karin.hallgren@lnu.se

Under andra hälften av 1800-talet deltog sångare och musiker från Operan i Stockholm ofta i konserter också utanför Operans verksamhet. Även om det är välkänt att många artister deltog i det offentliga musiklivet som helhet har ingen systematisk undersökning av nätverk i musiklivet vid den här tiden gjorts.

Avsikten med detta paper är att ge exempel på nätverk i Stockholms offentliga musikliv under andra hälften av 1800-talet, med särskilt fokus på situationen för musiker och sångare, samt för tonsättares möjligheter att få sina verk framförda. Teorier om cirkulation är en utgångspunkt för studien, som bygger på studier av arkivmaterial. Ett genusperspektiv är också av särskilt intresse. Hade kvinnliga musiker och sångare andra nätverk än sina manliga kollegor? Var kvinnorna hänvisade till särskilda delar av musiklivet, exempelvis som musiklärare?

Vid konserter och operaframföranden framfördes många verk från den europeiska konstmusiktraditionen, men det fanns ett ökande intresse för att odla en inhemsk tonsättarkonst. Vilka möjligheter hade svenskfödda tonsättare att få sina verk uppförda? Ett välkänt exempel är Franz Berwald. Han försökte få sina symfonier och operor framförda i Stockholm från 1840-talet och framåt, men ofta utan framgång. Han hade tillbringat många år utomlands och i detta paper diskuteras på vilket sätt det kan ha påverkat hans nätverk i Sverige. En motsatt situation gällde för tonsättaren Ivar Hallström. Flera av hans operor framfördes under 1800-talets sista decennier. Han hade en position i operahuset och starka relationer till kungahuset. Hur detta kan ha påverkat hans möjligheter att få sina verk framförda diskuteras, liksom frågan om hur hans nätverk kan beskrivas.

Paper 3

Vikten av nätverk för en kvinnlig tonsättare i Sverige under senare delen av 1800-talet

Per-Henning Olsson, Institutionen för musikvetenskap, Uppsala universitet

E-post: per-henning.olsson@musik.uu.se

Under andra hälften av 1800-talet ändrades situationen för kvinnliga musiker och tonsättare i Sverige. En ”Sångklass för Fruntimmer” öppnade på Kungliga Musikaliska Akademien 1854 och därefter öppnades successivt andra klasser för kvinnliga elever. Tidigare hade endast två musikyren varit tillgängliga för kvinnor: sångerska och musiklärarinna. Nu blev även andra alternativ möjliga, åtminstone i teorin. Men i praktiken konkurrerade inte kvinnliga musiker och tonsättare med manliga musiker och tonsättare på lika villkor. En anledning till detta var tillgången till viktiga nätverk.

Målet med detta paper är att visa hur nätverk kunde ha stor betydelse för en kvinnlig tonsättare under andra hälften av 1800-talet. Jag kommer att använda tonsättaren och pianisten Valborg Aulin (1860–1928) som exempel och diskutera vilken roll nätverk spelade för hennes utbildning och hennes karriär som musiker och tonsättare, för spridningen av Aulins musik och hur nätverk påverkade möjligheten för Aulin att få sin musik uppförd. Förutom frågor om genus kommer frågor om klass att diskuteras.

Två personer som spelade en central roll för Valborg Aulins tillgång till viktiga nätverk i Stockholms musikliv var hennes far och hennes bror. Fadern Lars Axel Aulin var språklektor och en mycket skicklig amatörmusiker. Han dog när Valborg var barn, men trots det blev hans kontakter inom musiklivet viktiga för dottern. Valborgs bror var violinisten, tonsättaren och dirigenten Tor Aulin, som genom bland annat sitt arbete med Aulin-kvartetten och Konsertföreningen hade en mycket stark position i Stockholms musikliv i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

I detta paper kommer jag att använda Valborg Aulins Stråkkvartett i F-dur som ett exempel och analysera såväl partituret som verkets bakgrund, framgång och framförande i relation till hennes nätverk.

Paper 4

Kulturfilantropi, sociala nätverk och realiseringen av svenska musikinstitutioner cirka 1860–1920: exemplet Stockholms konserthus [kommer att hållas på svenska]

Mia Kuritzén Löwengart, Historiska institutionen, Uppsala universitet

E-post: mia.lowengart@hist.uu.se

The importance of Agents and Actors' networks in Swedish Music Institution-Building: The Example of the Realization of Stockholm's Concert Hall

In the late 19th and early 20th century, members of the bourgeois elites in Northern European cities and in North America, as well as in Sweden, initiated the creation of public institutions for culture and higher learning and contributed large amounts towards their realization. Sweden's governing structures were far weaker than today and, especially in times of prosperity, from the 1890s, which allowed for great fortunes to be made, cultural philanthropy became an important tool for the establishment of new cultural institutions.

Previous research on cultural institution-building in Sweden has mainly focused on Gothenburg, in the light of the fact that liberals of the city's leading circles launched a cultural drive, in the 1870s, intended to create a more dynamic cultural life, and that they in this effort were able to attract substantial help from wealthy liberally-minded donors. In addition, scholarship about Gothenburg has specifically pointed to the fact that Jewish donors belonging to culturally liberal circles were prominent among promoters to such purposes, for example to the realization of the city's symphony orchestra and concert hall.

In this paper I will discuss the significance of agents and actors' networks for making symphonic music institutions financially viable. The paper discusses the social dynamics of music institution-building and analyzes the social networks of the actors who promoted the realization of symphonic institutions in Stockholm. Moreover, it puts particular emphasis on the position of Swedish Jews within this context, and on how the funding of the concert hall project was secured by joint-action activities, which included both Jewish and non-Jewish members of Stockholm's cultural elites and industrial bourgeoisie.

Calle Jularbo och gammeldansen: musik, nätverk, medialisering (Panel)

Toivo Burlin, Stockholms universitet, Daniel Fredriksson, Högskolan Dalarna, Hållbus Totte Mattsson, Högskolan Dalarna.

Kontaktperson: toivo.burlin@music.su.se

Vad kan vi lära oss om musikens förändringsprocesser genom att studera Calle Jularbo och gammeldansen? Calle Jularbo (1893–1966) var en central musiker, kompositör och artist i populärmusikens och musikindustrins första period med inflytande under hela 1900-talet. Som framstående virtuos på dragspelet förenade han roller som svensk "storspelman" med romska rötter, turnerande musiker och storsäljande grammofonartist, i en konstnärligt och kommersiellt framgångsrik medie-anpassad musik på internationell grund – därtill verksam i radio, film och television. I en tät kontakt med samtiden formades både artistkarriären och musikskapandet.

I detta nystartade forskningsprojekt, med finansiering från Vetenskapsrådet 2022–2025, använder vi Jularbo som ett ”nyckelhål” för att undersöka hur villkoren för musikskapande förändrades med nya instrument och inspelningsteknik, nya medier och arenor samt nya förhållningssätt till komposition och upphovsrätt. Med utgångspunkt i begreppen *nätverk* och *medialisering* studeras förändringsprocesser i 1900-talets musiksamhälle. Syftet är att undersöka hur synen på musikerskap, komposition, musikalisk tradition kontra innovation, representationsformer (”levande”, inspelningar, noter) och medialisering av musik (dvs., inspelningar, radio, tv, framföranden), samverkade med hur Jularbos ”Kultis” och Gammeldans uppstod och utvecklades – från det folkliga ursprunget till musikindustrins populärmusik. Målsättningen är att undersöka Jularbo och gammeldansen på både sina egna villkor och utifrån relationen till annan musik och musikindustrins framväxt, före ”det svenska musikundret”. Vi kommer kort presentera våra tre huvudteman:

Music Production and the “Birth of Gammeldans”

Calle Jularbo har rekord i antal utgivna grammofonskivor. Hur producerades musiken, vilken musikindustri, nätverk och miljöer möjliggjorde dem? Hur lanserades musiken i olika medier?

Jularbo’s Musical Groove: Composition, Community, Copyright:

Kompositioner, nätverk och upphovsrätt – hur kan Jularbos kompositioner förstås musikaliskt och upphovsrättsligt? Hur förhåller de sig till gammeldans-traditionen, hur tolkas de idag?

Technological and Conceptual Perspectives on the Swedish Accordion:

Jularbo populariserade i hög grad dragspelet. Vad hände sedan? Vi undersöker några av dragspelets omvandlingar intill nutiden.

Abstracts (individuella, i bokstavsordning)

Idrottsföreningars sång- och musikkultur i historisk belysning (ca 1875–1939)

Kaj Ahlsved, Åbo Akademi, musikvetenskap, Gästforskare vid Umeå universitet,
Institutionen för kultur och medievetenskaper (etnologi)
E-post: kahlsved@abo.fi

I min pågående forskning kombinerar jag kulturinriktad musikvetenskap med idrottshistoria och intresserar mig speciellt för idrottens sång- och musikkultur i det gryende medborgarsamhället (ca 1875–1939). Utgångspunkten för min forskning är att både musik och idrott har varit verktyg för folkbildning och samhällsförändring. Musik kan användas för att sammanfoga och stärka men också avskilja samhällsskikt, grupperingar, föreningar och ideologier och blev därför ett viktigt verktyg för många folkrörelser.

Redan i slutet av 1800-talet fick även idrotten och idrottsföreningar egna marscher och sånger. Författandet av kupletter för framförande på föreningsmöten eller för publicering i föreningstidskrifter verkar också ha varit livligt ju längre in på 1900-talet man kommer. Mot slutet av 1920-talet kan man även se en ökad kommersiell utgivning av ”revyschlager”. Dessa fonogram (med bakgrund i Stockholms revyscen) har en mera humoristisk inställning till idrotten som samhällsfenomen. I den mån skiljer de sig från många av de till viss del (lokal)patriotiska föreningssångerna och -marscherna vilka inte har som funktion att beskratta eller ställa sig utanför utan som tillägnades föreningar i syfte att bli dess klingande symbol.

I den här presentationen, som tar avstamp i det arbetet jag har genomfört som Kungl. Gustav Adolfs Akademiens bernadottestipendiat 2021–2022, kommer jag med andra ord att lyfta fram och diskutera olika typer av ”idrottsmusik” jag har lokaliserat i de svenska arkiven men också göra lite jämförelser med musik publicerad i Finland från samma period. Utgivningen av musik verkar ha varit livligare i Sverige än i Finland. Vilken typ av musik har komponerats, vem skrev den och med vilka syften?

John Baldwin: copyist or composer? Analysing Baldwin’s compositions in British Library R.M.24.d.2

Erik Bergwall, Uppsala University
E-post: erik.bergwall@musik.uu.se

This paper will present my new PhD project about the music composed and collected by the English musician John Baldwin (c.1560-1615). Baldwin is most known today as a “singing-man” of St George’s, Windsor, and copyist of several important Elizabethan manuscripts. Among them are the Baldwin Partbooks (GB-Och Mus. 979-83), *My Ladye Nevells Booke* (GB-Lbl MS Mus. 1591, a collection of keyboard music by William Byrd), and the manuscript R.M.24.d.2, which is commonly known as his “commonplace” book. Baldwin was at the center of Elizabethan musical life, being acquainted with both the royal court and other composers and musicians. These connections also allowed him to collect and copy older as well as contemporary music.

Despite Baldwin’s central position, and although his manuscripts and partbooks have been studied by several scholars, little is still understood about Baldwin himself, his motivation as a

copyist and what role he played in Elizabethan musical life. Particularly his own compositions has received little scholarly interest, as most research has dealt with the music of Baldwin's more famous colleagues. Baldwin's compositions may however provide insights into not only his own compositional and scribal habits, but also the collegial network of musicians in Elizabethan England.

I will present analyses of Baldwin's so-called "didactic" compositions, shining light on his compositional practice and interests. I will show certain intertextual connections between Baldwin's compositions and those of his colleagues. And as a final point, I will then discuss what label we should assign to Baldwin, whether it be "copyist", "composer", "collector", or simply "musician".

Plastic Extension of Music: (·)forming Muscle memory

Bertrand Chavarria-Aldrete, PhD Candidate in Music, Malmö Academy of Music.

My research on plastic extension of music has led me to understand that a series of gestures imprinted on my work are issued from the muscle memory developed in practice and performance. During the creation of some "extensions" I detected that a series of technical and musical problems inside the performance of the "extended" piece have found a solution and different performance when taking them out of the musical context, putting them into space and fixed in time. Creating a new interpretation in a different support outside the musical environment not only to create a different perspective but to have "degree zero" performance independent of the muscle memory and translation of the codes in the musical score.

This paper has the objective of understanding the role of the performer as a translator of a series of codes and how these codes are embodied by the performer, creating inevitably muscle memory and habits "*Our only way to interact with the world around us is by generating movements; therefore motor learning can in a sense be regarded as the most fundamental form of learning process*" [1].

Is it relevant to consider the output of a performance as a series of translations?

Do these interpretations (translations) really belong to us, or are they just a series of common positive events that build and construct a pragmatic environment?

A series of examples on how information from different sources is embodied will be shown during the presentation with the intention of showing that our consciousness is deliberately formed by our surroundings and environment.

[1]. Petersson, P. (2003). Spontaneous Movements during Sleep Guide Spinal Self-organization: Formation and Expression of a Memory Trace.

Bibliography

- Agamben, G., *El hombre sin contenido*, Barcelona, Altera, 2005
- Artaud, A., *Le théâtre et son double*, Paris, Folio, 1985
- Benjamin, W., *Discursos interrumpidos I*, Madrid, Taurus Ediciones, 1973
- Brecht, B., *Petit Organon pour le théâtre*, Paris, Éd. De L'Arche, 1948
- Didi-Huberman, G., *Gestes d'air et de pierre*, Paris, Ed. Minuit, 2005
- Deleuze, G., *L'épuisé*, Paris, Les éditions de minuit, 1992
- Lacoue-Labarthe, Ph., *Musica Ficta*, Christian Bourgeois, 1991
- Landerouin, Y., *La critique créative*, Paris, Honoré Champion, 2016

Moscato, J., *Historia cultural del dolor*, Madrid, Taurus Ediciones, 2011
Sacks, O., *Des yeux pour entendre*, Paris: Points, 1996
Schnebel, D., *Son et corps*, Dijon, Les presses réél, 2017
Sontag, S., *Against Interpretation*, Penguin Classics, 2009
Sontag, S., *On style*, Penguin Classics, 2009
Wilde, O., *Plays, Prose writings and poems*, United States, Everyman's Library, 1991

Elevinflytande i svensk kulturskola – ett praktknära forskningsprojekt

Adriana Di Lorenzo Tillborg, Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet

E-post: adriana.di_lorenzo_tillborg@mhm.lu.se

Mitt post-dok projekt ligger i linje med praktknära (skol)forskning då det etablerar samverkan mellan forskare och praktiker för att utveckla praktiken och forskningen.

Syftet är att utveckla kunskap om vad elevinflytande och delaktighet innebär för lärare, elever och ledare i kulturskola. Ett vidare syfte är att bidra till utvecklingen av praktknära forskning. Både aktuell forskning och nationella policydokument argumenterar för vikten av elevinflytande i lärande. Forskningsfrågor kommer att preciseras i samarbete med de praktiker som blir medforskare i projektet.

Forskningen sker i samarbete med en specifik kulturskola i södra Sverige. Denna kulturskola har startat ett projekt för att arbeta med elevinflytande och delaktighet. Projektledaren, kulturskolechefen och en musiklärare är medforskarna.

Forskningsprojektet har föregåtts av en förankringsprocess med praktikfältet på regional nivå. Denna process har inneburit definition av forskningsområde och urval av möjliga samarbetspartners. Datamaterialet följer cykler av aktivitet och reflektion och består av inspelningar av reflektionssamtal med varje medforskare, reflektionssamtal i grupp och anteckningar från forskarens reflektionsloggbook. I samarbete med medforskarna och eleverna kommer annat material att inkluderas.

Forskningsdesignen är inspirerad av *collaborative action research (CAR)*: forskare och praktiker bygger en demokratisk arena för att utveckla kunskap för alla deltagare; forskaren skriver reflektionsanteckningar under processen; resultaten kommuniceras både till forsknings- och till praktikerfältet. Det kollaborativa förhållningssättet kräver särskilda etiska överväganden. Konfidentialitet, exempelvis, gäller för eleverna men inte för medforskarna då medforskarna även kan komma att bli namngivna medförfattare. Självreflektion, tydlighet i kommunikation och transparens blir av störst vikt.

Förutom CAR kommer de teoretiska analyserna att bygga på policyteorier. En modell för att genomföra policy som praktik kommer att prövas. De teoretiska analyserna tillsammans med kopplingar till tidigare forskning kan bidra till att göra resultaten från den lokala kontexten relevanta för forskare och praktiker i andra kontexter, särskilt de som är intresserade av att utveckla kopplingar mellan praktisk och teoretisk kunskap.

Referenser

Alerby, E., & Bergmark, U. (2015). *Delaktighet för lärande*. Skolverket.se. <https://www.skolverket.se/getFile?file=3531>

Davis, J. M. (2004). Writing an action research thesis: One researcher's resolution of the problem of form and process. In E. McWilliam, S. Danby, & J. Knight (Eds.), *Performing educational research: Theories, methods and practices* (pp. 15–30). Post Pressed.

Di Lorenzo Tillborg, A. (2021). *Music education and democratisation. Policy processes and discourses of inclusion of all children in Sweden's Art and Music Schools*. PhD thesis. Malmö Academy of Music, Lund University.

- Jiang LJ. (2019) Conducting Collaborative Action Research: Challenges and Coping Strategies. In: Tsang K., Liu D., Hong Y. (eds) *Challenges and Opportunities in Qualitative Research*. Springer. https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.1007/978-981-13-5811-1_9
- Lewin, K. (1946). Action research and minority problems. In K. Lewin (1997), *Resolving social conflicts and field theory in social science* (pp. 143–152). American Psychological Association. <http://dx.doi.org/10.1037/10269-013>
- Noffke, Susan (2009). Revisiting the professional, personal, and political dimensions of action research. *The SAGE handbook of educational action research*. SAGE Publications Ltd, pp. 6–23.
- Piteå. (2021). *Aktionsforskningsprojekt läsåret 2018-2019*. <https://www.pitea.se/invanare/skola-forskola/piteai-topp-en-skola-i-framkant/forskning-och-utveckling/aktionsforskning/aktionsforskningsprojekt-lasar-2018-2019/>
- Ryan, J., Scott, A., & Walsh, M. (2010). Pedagogy in the multimodal classroom: An analysis of the challenges and opportunities for teachers. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 16(4), 477–489.
- Rønningen, A., Jeppsson, C., Di Lorenzo Tillborg, A., Backer Johnsen, H., & Holst, F. (2019). *Kulturskolerelatert forskning i Norden – en oversikt*. Norsk kulturskoleråd & Statens kulturråd i Sverige. <https://www.kulturskoleradet.no/extension/media/6344/orig/2019%20Forskningsoversikt%2025.4.pdf>
- Schmidt, P. (2020). *Policy as practice: A guide for Music Educators*. Oxford University Press.
- Serder, M., & Malmström, M. (2020). Debatt. Vad talar vi om när vi talar om praktisknära forskning? *Pedagogisk forskning i Sverige* 25(1). <https://doi.org/10.15626/pfs25.01.07>
- SOU 2016:38. *Samling för skolan: nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet: delbetänkande av 2015 års skolkommision*. Wolters Kluwer. <https://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>
- SOU 2018:19. *Forska tillsammans: samverkan för lärande och förbättring. Betänkande av utredningen om praktisknära skolforskning i samverkan*. Norstedts juridik.
- Vetenskapsrådet. (2017). *Good research practice*. <https://www.vr.se/english/analysis/reports/ourreports/2017-08-31-good-researchpractice.html>

An Act of Defiance: Repetition and Resistance in Contemporary Music

Dr Christine Dysers, Uppsala University
E-post: christine.dysers@musik.uu.se

Repetition is one of music’s most fundamental and cross-cultural features. As we intuitively tend to think of repetition as the mere recurrence of a previously explored statement or idea—as ‘the same, again’; and thus, as an event that is void of new information—the phenomenon is often considered to be redundant and uninteresting. However, since the late 1990s, composers from diverse cultural and creative backgrounds have challenged this narrative by putting repetition at the very centre of their creative practices. The act of repeating has become an explicit and central theme in their work and is reflected in their oeuvre not only musically, in the looping of musical cells and the sampling of pre-existing music, but also visually, with the integration of repetitive gestural choreographies and the technological doubling of performers on the stage.

This paper presents a set of preliminary findings from a larger research project that asks: ‘what meanings are being situated in and generated through musical repetition? And what can the recent development of an explicitly repetition-centric aesthetic in contemporary music tell us

about the current artistic climate, its emergent philosophies, and the broader socio-cultural spheres in which it is embedded?'. The paper focuses on one of many possible answers and hypothesises repetition as an act of critique; of thinking twice or at least more deeply about a previous statement, experience, or event (Westrup & Laderman 2014: 247). Focusing on acts of repetition in the work of composers such as Bernhard Lang, Marina Rosenfeld, and Pamela Z, the paper identifies the repeat as an act of radical political subversion.

Kunskapsproduktion och rekontextualisering vid folkhögskolans musiklinjer - musiklärares och studerandes diskursiva konstruktioner av verksamhet och uppdrag.

Julia Eckerstein, Doktorand i musikpedagogik

E-post: julia.eckerstein@hsm.gu.se

Presentationen avser ett pågående doktorsavhandlingsprojekt i musikpedagogik på området musiklinjer på folkhögskola. Heltidsutbildningar i musik erbjuds idag vid cirka 55 olika folkhögskolor i Sverige. Musiklinjer beskrivs som intermediära utbildningsinstitutioner (Nylander, 2014) då de ofta fungerar som ett mellanled mellan kulturskola, estetiskt gymnasium och högre musikutbildning (Bouij, 1998). Musikutbildningslandskapet i Sverige kan betraktas som en sluten cykel då det genom dessa utbildningsformer utbildar musiker och musiklärare som sedermera engageras som lärare i sagda utbildningar (Borgström Källén, 2014). Tidigare forskning visar att musikaliska och identitetsmässiga normer tenderar att reproduceras i sådana slutna utbildningssystem, vilket kan innebära konsekvenser för vilka musikaliska uttryck och identiteter som anses legitima (Angelo, 2016; Borgström Källén, 2014; Moore, 2021). Forskning om musiklinjer är dock ringa och porträtterar musiklinjer så som existerande i ett spänningsfält mellan konservatorieideal och folkbildningsideal (Larsson, 2007; Nylander, 2014; von Wachenfeldt, 2014). Folkhögskolans musiklinjer har inga centrala styrdokument. Utformande av pedagogisk verksamhet samt kriterier och antagningsförfarande verkställs lokalt på respektive utbildning. Det är ur detta perspektiv angeläget att skapa kunskap om hur utformande av musiklinjers pedagogiska praktik sker. Syftet med detta doktorandprojekt är att undersöka hur kunskap produceras och selekteras i musiklinjepraktiker vid svenska folkhögskolor samt att undersöka hur denna kunskap rekontextualiseras i musiklinjers pedagogiska praktiker. Teoretiskt ramverk utgörs av Foucaults (1975) teori om makt/kunskap i kombination med Bernsteins (2000) teori om den pedagogiska mekanismen. Forskningsfrågor för studien är: 1) Vilka former för symbolisk kontroll verkar i lärares och studerandes tal om musiklinjer? 2) Hur kan selektering och rekontextualisering av symbolisk kontroll till musikpedagogisk praktik förstås utifrån lärares och studerandes samtal? 3) Hur kan konstruktioner av pedagogiska subjekt förstås utifrån musiklinjers rekontextualiserande praktik?

Dataproduktion utgörs av fokusgruppsamtal med musiklärare respektive studerande vid nio folkhögskolors musiklinjer och sker under vårterminen 2022. I presentationen ges en redogörelse för projektet samt för påbörjad dataanalys.

Referenser

Angelo, E. (2016). Music Educators' Expertise and Mandate: Who Decides, Based on What? *Action, Criticism, and Theory for Music Education*, 15(2), 178–203.

Bernstein, B. (2000). *Pedagogy, symbolic control and identity: Theory, research, critique* (Rev. ed). Lanham, MdRowman & Littlefield Publishers.

Borgström Källén, C. (2014). *När musik gör skillnad: Genus och genrepraktiker i samspel*. Diss. Göteborg : Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet, 2014.

Bouij, C. (1998). "Musik—Mitt liv och kommande levebröd": En studie i musklärares yrkessocialisation. I *[Music—My life and future profession]*. Diss. Göteborg : Univ.

Foucault, M. (1975). *Övervakning och straff: Fängelsets födelse* (4., översedda uppl.). Lund : Arkiv.

Larsson, A. (2007). *Musik, bildning, utbildning: Ideal och praktik i folkbildningens musikpedagogiska utbildningar 1930-1978*. Makadam.

Moore, G. (2021). Fish out of water? Musical backgrounds, cultural capital, and social class in higher music education. I R. Wright, G. Johansen, P. A. Kanellopoulos, & P. Schmidt (Red.), *The Routledge handbook to sociology of music education* (s. 184–195). Routledge.

Nylander, E. (2014). *Skolning i jazz: Värde, selektion och studiekarriär vid folkhögskolornas musiklinjer* (1. uppl.). Diss. Linköping : Linköpings universitet, 2014.

von Wachenfeldt, T. (2014). Praxisgemenskap och ideologi bland elever och lärare på en folk- och världsmusikutbildning. *Svensk tidskrift för musikforskning*, 96(2), 23–42.

Ways of Knowing and Ways of Teaching:

An Ethnographic Case Study of Folk Music at the Norwegian Academy of Music

Fil dr. Karin Eriksson, forskare vid Norges musikkhøgskole.

In 1995, Sven Nyhus was appointed as the first professor in folk music at the Norwegian Academy of Music (*Norges Musikkhøgskole/NMH*). This clearly symbolises a shift in the status of the genre; acknowledging the vernacular artform as a specialised subject of its own within the academy of western classical music. Institutionalisation processes of folk music inevitably bring interesting issues to the fore. Initiators and teachers at the programmes are faced with a range of choices of how to best transform oral music traditions characterised by informal transmission, collective learning and participatory culture into formalised curriculums and teaching methods. As it follows, educational programmes may have huge impact on aesthetic values, repertoires, instruments, styles and performance practices—reinforcing certain ways of knowing and experiencing music whilst excluding others.

This paper aims to explore how folk music was established and developed as an educational programme at the Norwegian Academy of Music, with special attention to the time from 1995 and onwards, a period hitherto under-investigated in previous research. It focuses on the processes of change and the ideas of folk music's position at the academy, as well as its proximity and relationality towards art music idioms. The paper draws partly on archival material (such as curriculums and official documents) and on newly conducted interviews with central actors involved in the educational programme. It aims to provide new insights into how curricula and pedagogies have been shaped by individual ideas, as well as cultural agendas and current educational politics. It also probes questions of the relationship between educational work, and the demands and expectations for a life as a musician in the traditional scene outside the institution. In this sense, this paper also aims to shed further light on discourses and practices of folk music, as well as knowledge production and transmission within Higher Education of Traditional Music in Norway.

Studien genomförs aug 2021- maj 2022 och ingår i musikhögskolans större historieprojekt <https://nmh.no/forskning/prosjekter/musikkhogskolens-historieprosjekt>

Entreprenörskapets värdetriangel: Musikbranschens kulturella, sociala och ekonomiska entreprenörskap

Thomas Florén, Högskolan Dalarna

E-post: tfl@du.se

Detta bidrag har sin grund i ett nyligen avslutat forskningsprojekt om kulturellt entreprenörskap med Hultsfredsfestivalen som empiriskt exempel (Trondman et al., 2022). Intresset för entreprenörskap har under de senaste decennierna ökat markant. Men när forskningsfältet formerades under den första delen av 1900-talet var det primärt *en* form av entreprenörskap som stod i fokus, det ekonomiska eller kommersiella entreprenörskapet. Under de senaste decennierna har begreppet dock vidgats och omfattar idag även så kallat socialt och kulturellt entreprenörskap. Detta bidrag syftar till att utmana föreställningen om att entreprenörskap antingen är av det ena eller andra slaget. I stället argumenteras för att entreprenörskap inte är statiskt utan föränderligt och dynamiskt, det kan röra sig från ett kulturellt entreprenörskap till ett socialt och/eller ekonomiskt entreprenörskap. Detta resonemang kommer presenteras i vad jag kallar för entreprenörskapets värdetriangel. Jag kommer även argumentera för att dessa tre former av entreprenörskap inte är uteslutande utan komplementära.

I forskning och teoribildning om de tre formerna av entreprenörskap uppfattas dessa i sin tur förbundna med i huvudsak tre värden, kulturellt, socialt och ekonomiskt värde. Men entreprenörskapets värdetriangel utmanar denna dikotomisering. Med grund i projektet om Hultsfredsfestivalen och värdetriangeln går det på god grund hävda att entreprenörskap inte endast kan generera ett fåtal värden utan ofta en mängd värden vilket gör det mer rättvisande att tala i termer om kluster av mervärden. Ambitionen är därmed även att föreslå alternativa sätt att värdera entreprenörskap, med tyngdpunkt på kulturellt entreprenörskap, utöver ekonomiska termer.

Det teoretiska ramverket bygger dels på teorier om entreprenörskap med företrädare som Joseph Shumpeter och Israel Kirzner. Dels bygger det på organisations sociologiska teoribildning med företrädare som Max Weber, Göran Ahrne, Mark Granovetter.

Referens

Trondman, M., Lekberg, R., & Bjälesjö J. (Eds). (2022).

Hultsfredsfestivalen: Punkens etos, festivalens anda och entreprenörskapets vara. Carlssons bokförlag.

Religious Influencers of the Reformation: Saints in Protestant Chant Book

Dr. Marianne C.E. Gillion, Uppsala University

E-post: marianne.gillion@musik.uu.se

In the wake of the Reformation, religious leaders refashioned communities along different doctrinal lines by revising pre-existent forms of worship and their music. Plainchant played an important role in this reconstruction. It was valued as a way to create and communicate communal identities, and to connect worshippers across the boundaries of space and time. Its

appropriation was essential, especially as reformers engaged with the most powerful religious influencers: the saints. Lutherans recast these heavenly intercessors as relatable, Christocentric exemplars, who taught gendered ideals of the devout, well-ordered protestant life. Plainchant played a double role in this reinterpretation. On the one hand, it emphasised the connection with the past; and on the other, it underwent melodic and textual revision that made the rupture literally audible.

This paper will examine saints' offices in the major Lutheran chant collections: Johann Spangenberg's *Cantiones ecclesiasticae* (1545); Lucas Lossius' *Psalmodia* (first edition 1552); Johannes Keuchenthal's *Kirchengesenge* (1573); Franz Eler's *Cantica Sacra* (1588); and Matthäus Luidke's *Missale* and *Vesperale* (1589). A survey of the textual, melodic, and conceptual reconstruction of the saints' celebrations across the compendia will reveal any interrelation between the sources, differences in contents and emphases, and how the musical cults changed over time. Analyses of the offices for women saints, especially Mary Magdalene, will provide insights into the shifting depictions of an idealised protestant woman. Situated within a wider, interdisciplinary context, this paper will demonstrate how the musical celebration of the saints was part of a multimedia campaign to reconstruct and reinforce Lutheran religious identities.

Distans som verktyg: Imaginära avstånd som verktyg för att medvetandegöra konstnärliga val i interpretationsprocessen

Georg Gulyas, doktorand vid Musikhögskolan i Piteå, Luleå Tekniska Universitet
E-post: georg@gulyas.se

Syftet med mitt doktorandprojekt är att utforska hur man som interpret inom det västerländska konstmusikens område kan medvetandegöra interpretationsprocessen av ett musikverk genom användande av olika metaforiska begrepp. I en delstudie har jag gjort en serie olika gestaltningar av Manuel De Fallas Homenaje (1920) med användande av imaginära avstånd som ett redskap för att utmana och utvidga mina tolkningsramar. Specifikt utforskas detta genom tre aspekter: 1. avstånd till partituret 2. avstånd till publiken 3. metaforisk syn på avstånd. Den valda metoden att applicera imaginära avstånd på ett kort gitarrstycke och med ovan aspekter som grund laborera med en rad parametrar som till exempel, förhållandet till tonsättarens markeringar, frasering, tempo, dynamik, vibrato, tonbildning, stämföring m.m. samt genom autoetnografi och videoanalys utforska dessa framföranden har resulterat i tre övergripande användningsområden. I presentationen redogör jag för hur studien synliggör mina val när det gäller grundläggande musikaliska och speltekniska aspekter, till exempel fingersättning, frasering och dynamik, men också hur mer övergripande konstnärliga aspekter av gestaltningen av verket tar form. Studien har ambitionen att bidra med ny kunskap inom fältet interpretationsforskning med fokus på högre musikundervisning.

Synkronisering mellan trummor och bas i en jazztrio vid accelerando, ritardando och konstant tempo.

Torbjörn Gulz, KMH/KTH
E-post: torbjorn.gulz@kmh.se

I traditionell jazzmusik förväntas musikerna ofta spela i ett konstant tempo [1]. Tempoökning kan uppstå när intensiteten ökar men minskning av tempot är sällan eftersträvt. Ett känt exempel när musiker medvetet ändrar tempot är i piano- och saxofonsolot i kompositionen 'No

blues' med Miles Davies Quintet [2]. Att på det sättet medvetet ändra tempo i en grupp är en utmanande uppgift [3]. Enligt Hofmann et al. styrs tempot då mestadels av trummisarnas timing [4]. Schulze et al. [5], presenterade två modeller för att förklara hur musiker förhåller sig till tempoväxling där en s.k. "time-keeper" kontinuerligt arbetar med felkorrigeringar för att musikern ska anpassa sig till ett varierat tempo.

I denna studie undersökte vi hur tre professionella kontrabasister, i en pianotrio, förhöll sig till en trumslagare som varierade tempot. Syftet var att *identifiera skillnader i synkronisering för accelerando, stabilt tempo och ritardando på mikronivå*. Pianisten ingick i studien för att skapa en naturlig musikalisk miljö. Trumslagaren lyssnade på ett förinspelat klickspår (fjärdedelar) och de övriga musikerna följde hans spel. Musiken bestod av fem blueschorus, där det förinspelade klicket angav tempot. Alla exempel spelades i 4/4, accelererade från 100 bpm upp till 200 och tillbaka igen. Varje basist gjorde tre tagningar och instrumenten spelades in på separata audiospår. Vi annoterade manuellt onsets för kontrabas och ridecymbal i Sonic Visualiser och skillnaderna mellan klick och onsets beräknades. Som referens analyserades även onsets i en blues med konstant tempo.

Resultaten visar en tydlig positiv tidsskillnad under accelerandot (trummor före bas) och en negativ tidsskillnad under ritardandot. Under choruset med konstant tempo minskade avvikelserna betydligt. Det var också tydligt att diskrepansen var mindre vid accelerando än vid ritardando. Även om syftet var att likna en verklig inspelning, upplevde musikerna svårigheter med att spela till förinspelat klick där tempot varierade linjärt.

Referenser

- [1] B. C. Wesolowski, "Timing deviations in jazz performance: The relationships of selected musical variables on horizontal and vertical timing relations." *Psychology of Music* 2016, Vol. 44, 2016, p. 75–94.
- [2] M. Davies, "Live at The Plugged Nickel." Columbia -CXK 66955, 1965.
- [3] B. Givan, "Rethinking interaction in jazz improvisation," *Music Theory Online*, vol. 22, no. 3, 2016.
- [4] A. Hofmann, B. C. Wesolowski, and W. Goebel, "The Tight-interlocked Rhythm Section: Production and Perception of Synchronisation in Jazz Trio Performance." *Journal of New Music Research*, 2017, pp. 1–13.
- [5] H.-H. Schulze, A. Cordes, and D. Vorberg, "Keeping synchrony while tempo changes: Accelerando and ritardando," *Music Perception*, vol. 22, no. 3, pp. 461–477, 2005.

Fredrik Hjort Vasakyrkans förste organist – en kyrkosångsivrare i brytningstid

Per Högberg, FD Universitetslektor, Göteborgs universitet/Högskolan för scen och musik
Organist, Vasakyrkan
E-post: per.hogberg@hsm.gu.se

Kyrkosången i Sverige befann sig vid sekelskiftet 1900 i brytningstid; olika ståndpunkter bröts mellan anhängare till Hæffners rytmiskt utslätade koralbok (1820) och bl.a. det av sällskapet Kyrkosångens Vänner förespråkade rytmiska idealet med anknytning till folkmässig visa. En bland utgångspunkterna var biskop Uddo Lechard Ullmans efterlysning av vitaliserad församlingssång.

Hur kunde denna brytningstid ta sig uttryck i ett lokalt sammanhang? Vilka ansatser kan utifrån dessa erfarenheter formuleras rörande gestaltning av vår tids kyrkosång?

Vasa församling bildades 1907 som en avknoppning från Göteborgs domkyrkoförsamling. Palmsöndagen 1909 invigdes församlingens nybyggda kyrka, Vasakyrkan, arkitekten Yngve Rasmussens storslagna skapelse. Han ritade även fasaden till kyrkans orgel, byggd av Eskil Lundén, tagen i bruk 1909 och restaurativt reoverad 2020. Fredrik Hjort utnämndes till Vasakyrkans förste organist, en tjänst han utförde tillsammans med läraruppdrag vid Högre Latinläroverket, granne till kyrkan.

Syftet med denna presentation är att utifrån ett göteborgskt perspektiv spegla den brytningstid som präglade kyrkosångsfrågorna kring sekelskiftet 1900. Fredrik Hjorts insatser för förnyelse av koral, kör- och församlingssång får tjäna som lokalt exempel. Vid presentationen fokuseras Hjorts koralbok, som också innehåller hans genomkomponerade mässmusik. Hans bidrag problematiseras i ljuset av samtida koralböcker och liturgisk musik. Vidare pekas på Hjorts samverkan med kollegan vid läroverket, FD Axel Emanuel Friedlander. Samarbetet resulterade bl.a. i "Kantat vid Vasakyrkans invigning" samt en rad körhymner. Avslutningsvis presenteras, för Vasakyrkans liturgiska sammanhang nyskriven mässmusik av tonsättare Joel Eriksson. Forskningsprojektet formulerar kunskap om hur Fredrik Hjort på ett lokalt plan sökte hantera brytningstid i kyrkosångsfrågor. Denna kunskap ger implikationer för liturgisk musikalisk gestaltning i vår tids sammanhang, i Vasakyrkan av idag med dess ännu klingande rum, sjungande församling och orgel.

Litteratur (urval):

Assar, Assar O. (1902): *Musiktidningen: organ för svenska musici*. Stockholm: Musiktidningen.

Bohlin, Folke (1992): "Kyrkans koral och liturgi". I *Musiken i Sverige* (III), s. 87-98. Stockholm: Bokförlaget T. Fischer & Co. och Kungl. Musikaliska akademien.

Göransson, Harald (1997): *Koral och andlig visa i Sverige*. Stockholm: Norstedts Förlag AB.

Hjort, Fredrik (1913): *Svensk koralbok för kyrkan, skolan och hemmet*. Stockholm: Palmquists aktiebolag. Norén, Richard (1905): "Vår största kyrkosångsfråga". I *Kult och Konst*, s. 49-74. Stockholm: P. A. Norstedt & Söners Förlag.

Lund: C. W. K. Gleerups förlag.

Ullman, Uddo Lechard (1874): *Evangelisk-luthersk liturgik med särskild hänsyn till den svenska kyrkans*

Dimensioner av musikerstudenters förhållanden till sina instrument

Erkki Huovinen & Annika Falthin, Kungliga musikhögskolan i Stockholm

Ett vanligt sätt att begreppsliggöra en musikers förhållande till sitt instrument är att tänka på instrumentet som en naturlig förlängning av musikern. Denna upplevelse framställs ofta som något eftersträvansvärt (Magnusson, 2009; Nijs, 2017), och musikers identifikation med sina instrument har t.o.m. tolkats som en indikator för professionellt välbefinnande (Simoens & Tervaniemi, 2013). I en studie om musikers självbiografier hittade dock Nohr (1997) flera olika typer av instrumentförhållanden. Exempelvis kunde en musiker metaforiskt betrakta sitt instrument som sitt eget barn, som en krånglig partner, eller som förkroppsligande av egna oupplevda möjligheter.

I detta projekt ville vi belysa olika dimensioner av hur unga musikerstudenter upplever förhållandet till sina huvudinstrument. 62 musikhögskolestudenter i början av sina konstnärliga kandidatutbildningar (klassisk musik 25, jazz 27, folkmusik 10) deltog. Varje deltagare fick fylla i en enkät om förhållanden till sitt instrument som vi hade utvecklat på basis av tidigare forskning. I direkt anslutning till enkäten deltog varje student i en individuell semistrukturerad intervju. Deltagarna besvarade också ett frågeformulär om musikalisk bakgrund samt fyllde i en personlighetstest ("Short Five").

En kvantitativ analys av enkätresultaten visade på två skilda dimensioner av instrumentförhållandet: *Identifikation* med instrumentet och upplevt *Motstånd* från instrumentet. Svårighetsupplevelser verkade alltså vara oberoende av huruvida deltagaren upplevde instrumentet som en del av sig själv. På gruppnivå kunde instrumentförhållanden dock inte riktigt förklaras genom kön, musikalisk bakgrund, instrumentgrupp eller personlighet.

I en kvalitativ analys av intervjuutsagorna fokuserade vi sedan på mindre grupper av deltagare som enligt enkätresultaten hade upplevt störst eller minst identifikation och störst eller minst motstånd. Resultaten visar exempelvis hur instrumentet kunde ses som ett verktyg för att uttrycka den egna personligheten (stor identifikation) eller för att uttrycka några mer begränsade känslor eller innehåll (liten identifikation). Instrumentförhållanden påvisar också dialektala aspekter som delvis kan tolkas genom spänningar mellan offentliga musikerdiskurser och egna upplevelser.

Referenser

- Magnusson, T. (2009). Of epistemic tools: Musical instruments as cognitive extensions. *Organised Sound*, 14(2), 168–176.
- Nijs, L. (2017). The merging of musician and musical instrument: Incorporation, presence, and levels of embodiment. I M. Lesaffre, P.-J. Maes & M. Leman (red.), *The Routledge Companion to Embodied Musical Interaction* (pp. 49–57). London: Routledge.
- Nohr, K. (1997). *Der Musiker und sein Instrument: Studien zu einer besonderen Form der Bezogenheit*. Tübingen: edition diskord.
- Simoens, V. L. & Tervaniemi, M. (2013). Musician-instrument relationship as a candidate index for professional well-being in musicians. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 7(2), 171–180.

Pragmatism and musicology: What a pragmatic approach can do and may mean for musicology and musicological research

Fredrik Jansson, student på avancerad nivå vid institutionen för kultur och estetik (masterprogram med inriktning musikvetenskap), Stockholms Universitet.
E-post: fredrik_morot@hotmail.com

This presentation will have the theme of my master's thesis as its point of departure. In my master's thesis, I explore and discuss the utility and advantages of adopting an approach inspired by ideas developed within the academic tradition of pragmatism to musicology and

musicological research. The primary reason for this undertaking stems from pragmatism (i.e., its advocates and ideas) rarely being referenced or included as part of musicologist's perspectives (i.e., theoretical frameworks) and the subsequent assertion for pragmatic ideas and perspectives as possessing the possibility of being highly fruitful and beneficial for musicologists and their inquiries. It is, however, also argued that in a practical sense, many musicologists seem to agree with and practice pragmatic ideas. While this discrepancy between theory and practice may be problematic, it also indicates the potential of pragmatic ideas to be accepted and seen as favorable among musicologists.

Pragmatic ideas that are discussed in this presentation include how theories and concepts can be regarded as tools that are the result of particular needs and goals (i.e., specific circumstances) and thus theory and practice ought to be considered as intertwined; the following anti-foundational and context-dependent view; the pluralistic and eclectic view; how seemingly contradictory positions can be reconciled; as well as goal-dependent research where research questions, methods, and theoretical frameworks are all put in relation to achieving certain goal(s), dissolving the boundaries between these research aspects. These ideas are related to musicological research to illuminate what they may mean for musicology and musicological inquiry. This leads to questions such as how one may view musicology when adopting a pragmatic stance, what tensions and disputes within musicology can be eased or even resolved, what type of questions and aims may appear as interesting and fruitful to pursue, and what approaches may emerge as advantageous?

Dangerous Sex: Desire, Taboo, and Death on MTV, 1981-1991

Linus Johansson, Linnéuniversitetet

E-post: linus.johansson@lnu.se

Despite common views of a shallow, materialistic mainstream culture, 1980s popular music also expressed *fears* and *conflicts*. Musicians seen as entertainers would occasionally raise questions about *The Cold War*, *apartheid* in South Africa, *famine* in Ethiopia, and other ongoing traumas. This research project uses music videos aired on MTV, for to challenge views of Western ideological indifference in the 1980s.

Case studies include expressions of fear of a *nuclear war*, activism against *oppression*, charity projects aiding *people in need*, and so on. There were also *controverses* caused by, in some cases, the same artists. This case study examines their ways of questioning and challenging contemporary Western *sexual* norms and values. Using *multimodal analyses* of style/genre, lyrics/voice, and symbols/moving images, the presentation discusses a selection of videos on MTV, as examples of such endeavours.

The purpose of this case study is to contest moral implications of the *concept* of "sex", by presenting *contradictory* approaches to the subject, in music videos. Such videos also caused moral panics among guardians of conservative, Christian values. In 1986, a series of trials were initiated by The Parents Music Resources Center, *The PMRC*. By reference to lyrical and visual subjects such as "violence", "the occult", "drugs" and "sex", The PMRC accused rock- and popstars of manipulating their fans into *sin* and, in worst case, *demise*. A list of "The Filthy 15" included among others Madonna, Prince, W.A.S.P, and Sheena Easton.

The presentation applies such subjects in a comparative analysis of examples from the PMRC list, and *similarly themed videos* by artist and bands such as Judas Priest, Cyndi Lauper, Alice

Cooper, and Salt-N-Pepa. The presentation concludes by showing how the main theme of “sex” can thus be divided into a broad range of contradictory subjects, such as *gender transgression*, *masturbation*, *misogyny*, and *sexual education*.

Musik i politisk journalism: Produktion, distribuering och manipulativa potential

Dr. Martin Knust, Docent i musikvetenskap, Institutionen för musik och bild / Dept. of Music and Art

E-post: martin.knust@lnu.se

Från början har rörliga bilder ackompanjerats av musik, först live och sedan på ljudspåret. Musik har använts från början både i spelfilm och dokumentärer, både i fiktionala och icke-fiktionala genrer. Hittills har bara musikanvändningen i de sistnämnda musikgenrerna undersökts i större omfattning. Filmmusikforskning handlar i princip alltid om spelfilm, TV serier eller experimentella konstnärliga filmer. Musik i journalistiska rapporter, politiska magasin eller TV nyheter har däremot inte undersökts ingående, varken av musik- eller av medievetare. Hur kan man forska om det här fenomenet? På vilket sätt kan man möjligen använda sig av befintlig filmmusikforskning? Jag ska presentera några förslag för att kunna analysera dagens musikproduktion för journalistiska audiovisuella format. Dess produktion och distribution skiljer sig i viss avseende från den traditionella filmmusikproduktionen. Den största utmaningen är dock att kunna teoretisera kring dess potentiella effekter på tittaren/lyssnaren och möjliga intentionerna av dess användning. Utifrån ett historiskt-kritiskt perspektiv är de manipulativa potential i den här musiktypen påfallande som några exempel kommer att visa. För ett sekel sedan estetiserades journalisternas rapportering om politiken på ett liknande sätt, en process som ledde till katastrof. Frankfurtskolans optik som ska kombineras med Kittlerskolans teknofila teoribildningar för att kunna ge ett underlag för en terminologi, funktionsbeskrivning och analys av dagens digitala musikproduktion i journalistiska sammanhang.

Referenser

Walter Benjamin: *Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit: Drei Studien zur Kunstsoziologie*, Suhrkamp: Frankfurt a.M., 1963.

Carolyn Birdsall: *Nazi Soundscapes: Sound, Technology and Urban Space 1993–1945*, Amsterdam University Press: Amsterdam 2012.

Hans-Bernd Brosius: ”Bewertung gut, Behalten schlecht: Die Wirkung von Musik in Informationsfilmen”, *Medienpsychologie. Zeitschrift für Individual- und Massenkommunikation* 2 (1990) no. 1, 44–55.

James Buhler: *Theories of the Soundtrack*, Oxford University Press: New York 2019.

Michael Bull (ed.): *The Routledge Companion to Sound Studies*, Routledge: London 2020.

Toivo Burlin: *Det imaginära rummet: Inspelningspraxis och produktion av konstmusikfonogram i Sverige 1925–1983*, Gothenburg University: Gothenburg 2008.

Michel Chion: *L’audio-vision: son et image au cinéma*, fourth impression Armand Colin: Malakoff 2017.

James Deaville, "Selling War: Television News Music and the Shaping of American Public Opinion", *Echo* 8 (2009) <<http://www.echo.ucla.edu/Volume8-Issue1/roundtable/deaville.html>>, retrieved July 29 2020.

James Deaville (ed.): *Music in Television: Channels of Listening*, Routledge: New York, 2011.

James Deaville, "Sounding the World. The Role of Music and Sound in Early 'Talking' Newsreels", in *Music and Sound in Documentary Film*, Holly Rogers (ed.), Routledge: New York 2015, 41–55.

Anna Eveliina Hänninen: *Journalistinen musiikin käyttö. Analyysi Ajankohtaisen kakkosen inserteissä*, Master Thesis University of Tampere 2014.

Friedrich Kittler: *Grammophon, Film, Typewriter*, Brinkmann & Bose: Berlin 1986.

Martin Knust: "Fictionalizing Populism: a music analysis of recent political journalist soundtracks", *Mobilis in mobile. La revue de cultures populaires* 1 "Cultures populaires et politique" 2021, Popular Culture Association of France (PCAoF), 11 pages (<http://pcaof.com/wp-content/uploads/2021/09/MOBILIS-IN-MOBILE-Revue-1-Fictionalizing-Populism-a-music-analysis-of-recent-political-journalist-soundtracks.pdf>)

Reinhard Kopiez, Friedrich Platz and Anna Wolf, "The overrated power of background music in television news magazines: A replication of Brosius' 1990 study", *Musicae Scientiae* 17 (2013) no. 3, 309–331.

Ron Rodman, *Tuning In: American Narrative Television Music*, Oxford University Press: New York, 2010.

Hans-Christian Schmidt, "Musik als Einflußgröße in der filmischen Wahrnehmung", Hans-Christian Schmidt (ed.), *Musik in den Massenmedien Rundfunk und Fernsehen. Perspektiven und Materialien*, Schott: Mainz 1976, 126–169.

Peter Tregear, "Sounding Fascism: T.W. Adorno and the political susceptibility of music", *Culture, Theory and Critique* 42 (1999), no. 1, 36–48.

Ulrik Volgsten: *Musiken, medierna och lagarna: musikverkets idéhistoria och etablerandet av en idealistisk upphovsrätt*, Gidlunds: [Hedemora], 2012.

Axel Volmar and Jens Schröter (eds.): *Auditive Medienkulturen. Techniken des Hörens und Praktiken der Klanggestaltung*, transcript: Bielefeld, 2013.

Claudia Wegener: *Informationsvermittlung im Zeitalter der Unterhaltung. Eine Langzeitanalyse politischer Fernsehmagazine*, Westdeutscher Verlag: Opladen 2001.

Kulturfilantropi, sociala nätverk och realiseringen av svenska musikinstitutioner cirka 1860–1920: Exemplet Stockholms konserthus

Mia Kuritzén Löwengart, Historiska institutionen, Uppsala universitet

Att etablera ett konserthus i Stockholm var långt ifrån en självklarhet. Även om initiativ hade tagits redan vid 1860-talets slut, och trots att ytterligare försök gjordes efter sekelskiftet, skulle det dröja tills 1926 innan ett monumentalt och för ändamålet uppfört konserthus kunde invigas i huvudstaden. Problemet kan förklaras med en kombination av skäl, men av helt avgörande betydelse var svårigheten att säkra konserthusbyggnadens finansiering. Hade man uppfört ett konserthus i dag skulle en mycket stor del finansierats av skattemedel, men detta var inte fallet för drygt 100 år sedan. Då var kulturinstitutioner öppna för allmänheten en ny företeelse, och för finansieringen av dessa var kulturfilantropi en absolut nödvändighet. Medlemmar av den borgerliga eliten var de främsta tillskyndarna. Detta var också fallet med Stockholms konserthus.

Tidigare forskning när det gäller borgerligt institutionsbyggande och etableringen av konserthus i Sverige har framför allt fokuserat på den "kulturella uppräckning" som liberalt sinnade aktörer inom den borgerliga eliten verkade för i det sena 1800-talets Göteborg, genom vilken ett flertal kulturinstitutioner etablerades. På så sätt etablerades ett konserthus där redan 1905. Utan att en jämförelse gjorts empiriskt har en föreställning spridits, vilken bygger på att detta förvisso mycket intressanta fenomen, var specifikt för Göteborg och att företeelsen saknades i Stockholm. Detta antagande är dock felaktigt.

Det övergripande syftet med detta paper är att, utifrån en grundlig empirisk undersökning, visa att det kulturfilantropiska inslaget även var centralt för tillkomsten av institutioner för finkultur i Stockholm. Med utgångspunkt i nätverksteori fokuseras undersökningen till det sociala och ekonomiska kapital som användes för att säkra finansieringen av Stockholms konserthus. Inte bara klass utan även donatorernas etnicitet var av betydelse i sammanhanget, vilket belyses genom en analys av donatorernas familje- och affärsnätverk.

Sång i den heliga Birgittas klosterorden – ett chantscape

Karin Lagergren, Linnéuniversitetet

E-post: karin.strinnholm.lagergren@lnu.se

Föreliggande presentation utgör resultatet av tre forskningsprojekt där ett helhetsgrepp tas kring sången i den heliga Birgittas klosterorden, i synnerhet systrarnas tidegärdssång *Cantus sororum*. Helhetsbegreppet innebär att samtliga sånggenrer behandlats (antifoner, hymner, matutinresponsorier, korta responsorier), att fyra birgittaklostrens källor undersökts och jämförts och samt ett longue-durée perspektiv från ordens uppkomst på 1300-talet fram till nutid. För att stärka helhetsperspektivet har jag valt att betrakta den birgittinska liturgin som ett *chantscape*, vilket är ett begrepp utvecklat från Richard Murrays Schaefers begrepp *soundscape*. Här används *chantscape* som ett verktyg för att förstå hela den klingande situationen i det birgittinska kyrkorummet. Ytterligare ett tolkningsbegrepp som används är karismabegreppet så som det uttolkats av Max Weber, i syfte att förstå hur den birgittinska liturgin kunnat förbli så oförändrad genom seklerna. Här ses Birgittas charisma som den yttersta garanten för att den birgittinska liturgin bevarat så många av de drag som kan spåras till de äldsta källorna från mitten av 1400-talet.

Presentationen kommer att koncentrera sig på några särdrag som kommit att framstå som särskilt intressanta under arbetets gång:

- 1) Det birgittinska narrativet: den gudomliga inspirationen till *Cantus sororum* skrivs in redan i Birgittas uppenbarelser och tillskrivs Birgittas biktader Magister Petrus, en syn som sedan förts vidare inom orden och inom forskningen. Källorna, historiografin och dess implikationer granskas.

- 2) Den homogena meloditransmissionen mellan kloster och över tid: spridningsmönster studeras med hjälp av melodijämförelser.
- 3) Hur Birgittas karisma inkorporeras i ordensliturgin: sånggenren suffragieantifoner vilka explicit nämner Birgitta vid namn.
- 4) Några exempel ges på hur melodi och texter bygger samman den birgittinska systraliturgin till en musikalisk och teologisk helhet.

Presentationen kommer att exemplifieras med sångexempel i alla dessa delar. Forskningsresultaten presenteras i monografen *Birgittine Chantscapes: Chant and Liturgy in the Order of St Birgitta of Sweden, Fourteenth – Twenty-First Centuries* vilken är under utgivning.

Referenser:

Schafer, R. M. (1994). *The Soundscape. Our sonic environment and the tuning of the world*. Rochester: Destiny Books.

Weber, M. (1968). *On charisma and institution building: selected papers, edited and with an introduction by S.N. Eisenstadt*, Chicago: University of Chicago Press.

Undervisning och bedömning på gymnasiet estetiska program: en kvalitativ studie om musklärares arbete med musikaliskt uttryck.

Maria Lindberg, Doktorand i estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap, Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning, Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet
E-post: maria.lindberg@hsm.gu.se

I den pågående studien, vilken önskas presenteras som traditionellt paper, är fokus på vilka aspekter av musikaliskt kunnande som musklärare på gymnasiet estetiska program inkluderar och vilka didaktiska val och överväganden musklärare gör i sin undervisning med fokus på estetiska aspekter i elevernas musicerande i kurserna Instrument eller sång 1 och Instrument eller sång 2 (Läroplan för gymnasiet, 2011). Studiens syfte är att undersöka hur musklärare förhåller sig till musikaliskt kvalitativa aspekter i sin undervisning och betygssättning.

För studien har följande forskningsfrågor formulerats:

- Vilka aspekter av ett estetiskt kunnande inkluderar lärarna i sin undervisning och betygssättning?
- Vilka didaktiska överväganden gör musklärare på gymnasiet vid undervisning avseende estetiska aspekter av elevers musicerande och musikskapande?
- På vilka sätt relaterar lärare sina musikaliska kvalitetsbegrepp till kursplanernas skrivningar och hur samspelar dessa vid betygssättning?

Teoretiskt perspektiv för studien är kulturpsykologi, i första hand utifrån Bruner (1990; 2002), med fokus på individens och kulturens samspel för lärande. Även Kellys (1963) Personal Construct Theory används i studiens teoretiska ramverk.

För dataproduktion används intervjuer och observationer. Varje lärare intervjuas tre gånger och observeras vid minst två lektioner. Intervjuer och observationer filmas om möjligt, men även ljudinspelningar och fältanteckningar kan bli aktuella.

- Intervju 1: semistrukturerad med utgångspunkt från kursplanerna

- Intervju 2: generering av personliga konstrukter kring estetiskt kunnande och musikalisk kvalitet.
- Observationerna: musiklärares undervisning om musikaliskt uttryck.
- Intervju 3: utgångspunkt är tidigare intervjuer och observationer, samtalsstruktur
En pilotstudie är delvis genomförd, två intervjuer och två observationer är gjorda. I pilotstudien finns preliminära resultat som till exempel visar på att stöttande strategier som framkommit i forskningsstudier med mindre barn, även finns representerade i denna studie. Dock visar pilotstudiens resultat att det förekommer även andra strategier för stöttning i musikundervisning med elever på gymnasienivå.
Under våren 2022 planeras att genomföra dataproduktion för huvudstudien.

Referenser

Bruner, J. (1990). *Acts of meaning*. Harvard university press.

Bruner, J. S. (2002). *Kulturens väv: Utbildning i kulturpsykologisk belysning* (S. Andersson, Övers.). Daidalos.

Kelly, G. A. (1963). *Theory of Personality: The psychology of personal constructs* (1. publ. in Norton paperback 1963). Norton.

Läroplan för gymnasiet. (2011). Skolverket.

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/amne>

Kulturnyckeln i Kristianstad 10 år

Anna Linge, universitetslektor i musikpedagogik. Fakulteten för konst och humaniora, avdelningen för musik-och bild, Linnéuniversitetet Växjö.

E-post: Anna.linge@lnu.se

Kulturnyckeln når alla barn i Kristianstad kommun en gång om året med scenproduktioner och workshops under deras förskole- och grundskolekolttid. Under året 2021 fyllde Kulturnyckeln 10 år. Kulturnyckeln är Kristianstads kommuns kulturgaranti. Eftersom samverkan sker med bland annat Unga Musik i Syd, ville dessa som en del av deras utvecklingsuppdrag, stödja en forskningsrapport som tar del av barnens upplevelser av aktiviteten som erbjuds dem genom Kulturnyckeln. Syftet med rapporten är att på uppdrag av länsmusikorganisationen Unga Musik i Syd genom fokusgrupp intervjuar barn i skolår 4 och skolår 9 om deras erfarenheter av Kulturnyckelns kulturförmedling.

Metod: Fokusgruppsintervjuerna är öppna och lågt strukturerade, där barnet ses som kompetent (Källström Carter, 2015). Materialet analyseras utifrån såväl ett *barnperspektiv* (den vuxna blicken på det kompetenta barnet, d v s intervjuarens) som *barnets perspektiv* (barnets blick på sig själv som kompetent) (Sommer, Pramling Samuelsson & Hundeide, 2011). Grupperna är från *blandade socioekonomiska områden och blandad skolform* och eleverna reflekterar över kulturutbudet de tagit del av. Barnen intervjuas under hösten 2021. Varje grupp består av 2–4 barn, sammanlagt nio barn. De är elever på mellanstadiet i grundskola eller i särskola eller elever i år nio. De yngre för sig och de äldre för sig. Samtalen utgick utifrån bland annat bilder och filmklipp över produktioner genom Kulturnyckeln som barnen mött: *Vad kommer du/ni ihåg? Vad tyckte du/ni om det?* Samtalen avrundades med en fråga som blickar framåt: *Har du/ni fått några nya tankar om kultur för barn och ungdomar under vårt samtal? Vad ska de vuxna tänka på när det gäller barnens kultur?* Av intervjuerna framgår att barnen mött ett såväl

välriktat som varierat utbud mot olika elevgrupper som de verkligen uppskattat och kan ge utvecklande synpunkter över. Att fortsätta med referensgrupper med barn och ungdomar, som på liknande sätt som vid dessa fokusgruppintervjuer, kontinuerligt uttalar sig om utbudet som erbjuds dem, kan vara av stort värde. Barn förstår att scenkultur ger mervärde och erbjuder något mer än den kultur som erbjuds i den målstyrda skolan (jfr. Ernst, Lorentzon & Wester, 2013).

Referenser

Ernst, M., Lorentzon, Y. & Wester, M. (2013). *Barn, kultur och kulturutbud - förutsättningar och förväntningar [Elektronisk resurs] En pilotstudie om att lyfta barns och ungas perspektiv*. Stockholms kulturförvaltning.

Källström Carter, Åsa (2015). Att intervjua barn. I: Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red): *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Sommer, D., Pramling Samuelsson, I. & Hundeide, K. (2011). *Barnperspektiv och barnens perspektiv i teori och praktik*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.

John Parrys Collection of Welsh and Scottish Airs with Variations for the Welsh Triple Harp

Helen Davies Mikkelborg, Lia Lonnert, Linnéuniversitetet

E-post: Lia.lonnert@lnu.se

John Parry föddes 1710 i Wales. Han var troligtvis blind från födseln och utbildades till harpist. Från 1734 fram till sin död 1772 var Parry anställd som harpist av den walesiska familjen Williams-Wynn. Sir Watkin Williams-Wynn var parlamentsledamot, vilket innebar att de hade ett hus i London där familjen inklusive den anställde harpisten Parry, tidvis bodde. John Parry gav flertal konserter privat och offentligt.

Parrys viktigaste publikationer är tre samlingar med främst arrangerad musik; *Antient British Music* 1742 (med Evan Williams), *A collection of Welsh English and Scotch airs* 1761, samt *British harmony, being a collection of antient Welsh airs* 1781. Han publicerade även *Twelve airs* för gitarr 1765. Det finns indikationer att Parry planerade att tillsammans med Williams ge ut en andra samling efter 1742.

Det har nyligen återfunnits en avskrift av en samling kallad *Collection of Welsh and Scottish Airs with Variations for the Welsh Triple Harp by John Parry of Rhuabon*. På framsidan anges att den är kopierad efter en opublicerad handskrift som varit i Parrys barnbarns ägo. Dateringen av originalhandskriften är angedd som 1748-9 samt 1755, vilket kan tyda på att det utgått från två olika handskrifter. Inget datum är angett för när handskriften kopierats men troligtvis har detta gjorts under 1869-1870. Föreliggande studie ämnar att genom komparativa studier med andra samtida musikaliska källor som Parrys egna utgivna samlingar samt Edward Jones (1752-1824) samlingar bedöma dess originalitet och proveniens. En möjlighet är att det är ett underlag för den tillsammans med Williams planerade andra volymen av *Antient British Music*.

Till huldrens försvar: några tankar om forskningens praktik

Tobias Lund, Odeum, Lunds universitet.

E-post: tobias.lund@odeum.lu.se

Den som vill delta i *Musikforskning idag* måste börja med att skicka in en saga. Den ska handla om den kunskapsförstående frågeställningen som med matnyttiga teorier i ränslan ger sig ut i

världen för att söka kunskap. Därute möter den empirin och arbetar sig metodiskt fram till ett resultat. Snipp, snapp, slutsats.

Föreskrifterna stämmer väl överens med vad jag själv försöker lära ut i min roll som uppsatshandledare. Allt blir mycket lättare bara du har en frågeställning att utgå från! Så jag får väl följa mitt eget råd och formulera en fråga: Vilken är frågeställningens roll i forskningens inofficiella praktik?

Efter att nyligen ha satt sista kommatecknet i en monografi som jag arbetat på från och till under nästan ett decennium kan jag konstatera att den femhundrasidiga boken visserligen innehåller såväl frågeställning som redogörelser för teori, metod, resultat och slutsatser, men att allt sådant är efterhandskonstruktioner. Nu gör ju inte det någonting, i och för sig, bara den färdiga texten är bra. Också det brukar jag säga till mina studenter.

Men har blivande musikvetare inte rätt att få veta något också om den på erfarenhet grundade intuitionen, om forskningens driftsmässiga sida och om källornas dunkla makt? Eller är det tvärtom viktigt att var och en får upptäcka sådant på egen hand, och kanske först efter disputationens passagerit?

Men vi som har bestått provet, då? Går det an för oss att helt öppet följa ett spår in i det okända, drivna av aningen att någonting tjugande eller förfärande, oklart vad, väntar i skogens djup? Och går det an att tala om sådant på en konferens arrangerad av en fristående och ideell förening, eller har vi alltför mycket internaliserat forskningsfinansiärernas stränga regim? Det får visa sig.

Teorbmusik i Dübensamlingen

Hållbus Totte Mattsson, Konstnärlig professor Ljud- och musikproduktion, Högskolan Dalarna
E-post: som@du.se

Tommie Andersson, Teorbist *Australian Brandenburg Orchestra* Sydney, Australien

I Dübensamlingen finns ett fragment med okänd musik noterad i fransk luttabulatur katalogiserat som lutmusik. Tabulaturen består av två blad och innehåller två ofullständiga satser samt en komplett double (Rudén, 1981) (Sparr, 1976). En närmare analys visar att det rör sig om solostycken för teorb vilket gör det till ett unikt fynd då detta förmodligen är den enda tabulaturen med solomusik för teorb som återfunnits bland svenska källor.

Vidare finns det ett femtiotal generalbasstämmor med tydliga anvisningar att framföras på just teorb (North, 1988) (Mason, 1989).

Dübensamlingen har katalogiserats och sorterats vid ett flertal tillfällen vilket innebär att det är svårt att avgöra den ursprungliga ordningen samt när och om stämmor försvunnit eller separerats från varandra (Hedell, 2021). Idag är hela samlingen digitaliserad, katalogiserad och tillgänglig offentligt. Vi har med hjälp av den digitala sökmotorn tagit fram samtliga verk där teorb anges. Dessa verk har vi sedan i denna studie sorterats kronologiskt och knutits till Hovkapellets historia och verksamhet.

Med vårt paper kommer vi att presentera en transkription och gestaltning av tabulaturen samt försöka identifiera kompositören/kompositörerna. Vidare kommer vi utifrån de verk där flera knäppinstrument tillsammans med teorb anges i generalbasstämmorna att ge förslag på vilka lutenister/teorbister (Kjellberg, 1979) som kan ha framfört musiken samt var och när det kan ha skett och på vilket sätt (Schildt, 2014).

Referenslista

Hedell, Kia (2021) Särtryck ur red. Mattias Bolkéus Blom och Krister Östlund, *Uppsala universitetsbibliotek 1621–2021. Verksamhet, samlingar, historia, betraktelser*,

Uppsala: *Acta Universitatis Upsaliensis, Acta Bibliothecae R. Universitatis Upsaliensis*, vol. LIII, 2021.

- Kjellberg, Erik (1979) *Kungliga musiker i Sverige under stormaktstiden Studier kring deras organisation, verksamheter och status ca 1620 - ca 1720*, Uppsala: Uppsala universitet Institutionen för musikvetenskap.
- Mason, Kevin (1989) *The Chitarrone And it's Repertoire in Early Seventeenth-Century Italy*, Aberystwyth Wales: Boethius Press.
- North, Nigel (1987) *Continuo Playing on the Lute, Archlute and Theorbo*, London & Boston: Faber Music LTD.
- Rudén, Jan Olof (1981) *Music in tablature. A thematic index with source descriptions of music in tablature notation in Sweden*, Stockholm: Svenskt musikhistoriskt arkiv.
- Schildt, Maria (2014) *Gustav Düben at Work. Musical Repertory and Practice of Swedish Court Musicians, 1663 - 1690*, Uppsala: Uppsala universitet Institutionen för musikvetenskap.
- Sparr, Kenneth (1976) *Luttabulatur i svenska bibliotek 2. Uppsala universitetsbibliotek, (SGLS) Svenska gitarr- och lutasällskapets tidskrift nr. 1 sid. 44 – 48.*

Visprämen Storcken – en kreativ i miljö för visan under det rörliga sextioalet

Madeleine Modin, Svenskt visarkiv, Musikverket

Epost: madeleine.modin@musikverket.se

Den så kallade *nya visvågen* - som började redan i mitten av 1950-talet - blommade ut under 1960-talet då en viktig nod för visan var en scen på en gammal pråm förtöjd under Västerbron i Stockholm. På denna viscen förvaltades och traderades det musikaliska visarvet från Bellman, Ferlin, Taube, Sjöberg och Nilsson av en mycket entusiastisk ungdomsgeneration, men förnyades och utvecklades den också genom musikaliska inflöden från till exempel bluesen och svensk folkmusik. Här uppträdde både Cornelis Vreeswijk och Fred Åkerström innan de slagit igenom, men de (liksom andra) fortsatte att uppträda där även efter sina publika genombrott. De tre inflytelserika huvudpresentatörerna var Gösta "Skepparn" Cervin, Sid Jansson och Git Magnusson, varav de två senares respektive personarkiv utgjort viktigt källmaterial för den presenterade studien. I detta paper belyses faktorer som gjorde att en så stor andel nya vissångare först etablerades på just denna scen, men också hur narrativet om scenen som ett framgångsprojekt odlades och blev självuppfyllande. Några aspekter som särskilt har undersökts och som framhålls som särskilt viktiga för den kreativa miljön på Storcken är publiken liksom organisatörs- och presentatörsrollen. De rumsliga och materiella aspekterna tas också i särskilt beaktande. Visan verkar på Storcken ha ingått i en större ambition att förmedla och bevara ett kulturarv samt att höja visans status, understött av nyckelpersoner inom svensk media och akademi. En teoretisk utgångspunkt är begreppet *kreativa förflyttningar*, vilka ska förstås som rörelser till och från vismiljön – musikaliska, mänskliga, mentala och geografiska - vilka kan tänkas ha bidragit till en fruktbar kreativitet både där och i sammanflätade andra musikmiljöer under 1960-talet. Presentationen utgår från resultaten i en

delstudie av det större forskningsprojektet *Kreativa förflyttningar – musikaliska flöden i 1960- och 70-talens Sverige*, vilket bedrevs på Svenskt visarkiv 2017–2020 med stöd från Kulturrådet respektive Riksantikvarieämbetet. Källmaterialet till studien har främst utgjorts av arkivmaterial i Svenskt visarkivs samlingar, såsom arkivalier, inspelningar, klippssamlingar liksom äldre och nyproducerade intervjuer.

From Dynastic to Nationalist Worldview: Music as worldview forming affective practice in Sweden during the 19th century

Mårten Nehrfor Hultén – Musikhögskolan, Örebro universitet
E-post: marten.nehrfor-hulten@oru.se

At the beginning of the 19th century, a fundamental change in the Western worldview began: the dynastic worldview prevailing since the 16th century, explaining social order, chronology and geography with reference to genealogy, was challenged by new nationalist ideas (Benedict Anderson, *Imagined Communities*). This process lasted most of the century, and was characterized by a struggle for interpretive precedence. How should the ideas that constitute the worldview be understood? What weight should they have? Here, different social strata stood against each other, since the nationalist worldview include ideas of equality, democracy and, by extension, a shift of power. One way to address this was precisely by reinterpreting the meaning of the novel ideas and making them compatible with the prevailing social order. Particularly important for this interpretive work was the cultural life, where the worldview was primarily shaped. Here music played an important role, particularly since its significance for wider social groups increased markedly during the period.

Part of a larger project ranging throughout the 19th century, this paper focuses on the Swedish Royal Opera in the first half of the century. Taking leads from James H. Johnson (*Listening in Paris*, 1995) and Michael Walter (“*Die Oper ist ein Irrenhaus*”, 1997) I show how this institution and its associated affective practices contributed to the interpretations of the nationalist ideas. Fundamentally propagandistic, the institution itself contributes to the understanding. The occurrence and use of nationalist ideas in this arena fit their meaning to the dynastic worldview.

Music is studied as an affective practice, acknowledging how the practice gives music affective value. To a large extent, it is in practice that music conveys the new ideas. The practice determines the meaning, to a greater degree even than the music itself.

Re-forming Music Books in Sixteenth-Century Sweden

Dr Sanna Raninen, Research Fellow, Uppsala Universitet
E-post: sanna.raninen@musik.uu.se

The protestant Reformation and the increased presence of printed books are both often perceived as revolutionary turns in terms of the content and materiality of music sources and dissemination of reformed liturgy and devotion. However, a closer look at the surviving sources from sixteenth-century Sweden reveals a more moderate approach concerning the changes, which attest to a slow adaptation of reform with space for local variants within the kingdom. The early liturgical and devotional printed sources of music were far from being monolithic complete items in the hands of their owners. The liturgical and devotional books produced in the royal printing house in Stockholm during the first century of the Reformation most often contained empty staves for the user of the book would fill with appropriate melodies, and hymnals contained no notation, relying on the singers' aural memory and local practices for the

choice of melodies, which occasionally were written down in the margins or on separate manuscript pages. Furthermore, printed sources dating from prior to Reformation still contained relevant material and thus remained in use, with appropriate new material added to the existing books.

My presentation analyses the production and adaptation of surviving composite sources – printed books with manuscript additions– containing music from the first hundred years of Reformation Sweden. I analyse the ways in which printed pages were completed with musical additions for liturgy and devotion, and assess the contents and codicological aspects of the manuscript additions in relation to the production and dissemination of printed books in the area.

Musiken i Uppsala under stormaktstiden del 2: 1660–1730

Jan Olof Rudén

Del 1, omfattande tiden till ca 1660, utarbetades av Bengt Kyhlberg i form av doktorsavhandling 1974. Hans avsikt att fullfölja arbetet till ca 1720 blev ej av. Han hade dock excerperat material ur arkivhandlingar av allmän karaktär härrörande från Uppsala och systematiserat förekommande uppgifter om musik. Jag tog på mig uppgiften att fullfölja hans intentioner med användning av detta material (nu i MTB) och med samma upplägg som han hade utarbetat. Del 2 publiceras i *Studia musicologica Upsaliensia* som ingår i Uppsala universitets actaserier.

Källinventeringen utpekade de personer i Uppsala som under perioden haft med musik att göra – och detta som bisyssla, vilket var regel för alla utom för domkyrkoorganisten. Biografiska data hämtades från matriklar och universitetskataloger.

Biografierna har använts för en systematiserad redogörelse enligt Kyhlbergs disposition: musiklivets organisation (organister, rectores cantus, ensemblen, inspectores musices m.m.), officiell musikutövning (kyrkan, universitet, hovet), dess hjälpmedel (orglar, övriga instrument, musikalier), övrig musikutövning (krog- och gatuliv, hemmusik m.m.), utanför Uppsala (uppsalamusikanterna efter uppsalatiden, den outnyttjade musikantereserven, militärmusiker m.m.).

Komplettering har skett med uppgifter angående musikodling och musikvetenskap i Uppsala från framställningar av Tobias Norlind och Carl-Allan Moberg. Dessa har med rätta framhållit professorerna Olaus Rudbeck, Harald Vallerius och Johan Arndt Bellman som ledande personligheter. Deras liv och verk har genom källinventeringen berikats med klargöranden. Uppmärksamhet har därvid även riktats mot domkyrkoorganisten och rector cantus Christian Zellinger. Stormaktstiden anses allmänt ha slutat vid Karl XII:s död. För att i min framställning även inkludera professor Eric Burman som en naturlig avslutning av musikepoken har jag valt 1730 som slutdatum.

Framställningen har inte väsentligen förändrat synen på musikodlingen i Uppsala under stormaktstiden – ett väsentligt undantag gäller orglar och organister – men den studerande ungdomen och deras musikledare och professorer som bidragit till den har kommit till synes.

Utbildningsvägar i musikfältet

Camilla Sarnér, doktorand i musikpedagogik Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

E-post: camilla.sarner@hsm.gu.se

Musik finns i nästan alla människors liv, en stor variation av musikaliska uttryck och konsumtionsmönster skapar en mångfald av musik att både konsumera och producera. I det postmoderna samhället är normer, värden och hierarkier inte lika bestämda som tidigare varför unga människor rör sig inom musikens fält på nya och mer flexibla sätt (Lyotard, 2016).

Det finns många diskussioner om vad det betyder och innebär för högre musikutbildning, inte minst gällande vikten av att stärka och bredda rekryteringen men att social snedrekrytering begränsar (Dryler, 2020; Bryntesson & Börjesson, 2021). I min avhandlingsstudie vänds blicken mot studenternas möjligheter att erhålla nödvändiga förkunskaper för att klara de höga krav som ställs för att komma in på en starkt konkurrensutsatt utbildning.

Det specifika syftet med avhandlingen är att belysa musikerstudenters strategier för access, deltagande och erkännande i musikutbildningsfältet och förstå de villkor och logiker som styr i fältet. Ett övergripande syfte med studien är att genom intervjuades erfarenhetsberättelser om hur de sociala hinder de mött, hindrats av eller överbryggat, synliggöra kunskap som kan vara användbar i arbetet för breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre musikutbildning. Med kvalitativa samtalsintervjuer och narrativ metod samlas data in från musikerstudenter på högre musikutbildning vid olika lärosäten i Sverige (Stauffert & Barrett, 2009; Kvale, 2014). Deras utbildningsvägar och strategier för att etablera sig gestaltats som narrativ. Bourdieus verktyg används för att förklara musikfältet och dessa villkor ur ett sociologiskt perspektiv (Bourdieu, 1984, 1992, 2000). Dessa erfarenheter kan ge fördjupad kunskap om hur utbildningskontexten bättre tillvaratar variation och motverkar exkludering samt hur utbildningen kan öppna upp och bredda sina perspektiv för rekrytering.

Vid presentationen kommer studiens bakgrund, teoretiska utgångspunkter och design att presenteras tillsammans med något exempel från pågående analys.

Referenser

Andrews, M., Squire, C., & Tamboukou, M. (2008). *Doing Narrative Research*. London: SAGE Publications, Ltd. <https://doi.org/10.4135/9780857024992>

Bourdieu, P. (1984). *Homo Academicus*. Brutus Östlings förlag Symposium.

Bourdieu, P. (1992). *Konstens regler: Det litterära fältets uppkomst och struktur* (J. Stierna, Övers.).

Stehag : B. Östlings bokförl. Symposion.

Bourdieu, P. (2000). *Pascalian meditations*. Cambridge : Polity Press.

Bryntesson, A. & Börjesson, M. (2021). *Forskning om rekrytering till högre utbildning i de nordiska länderna, 2010–2021. En kunskapsöversikt*. Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi. Uppsala universitet.

Dryler, H. (2020). *Social snedrekrytering till högskolan i historiskt perspektiv – statistisk uppföljning av medborgare som föddes 1956–1993*. (Rapport: 2020:18). Universitetskanslersämbetet. <https://www.uka.se/download/18.65fbdad5175926cbdd05dbd/1605882302973/20-0312%20Rapport%20Social%20snedrekrytering%20ho%CC%88gskolan%20final.pdf>

Kvale, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun* (Tredje [reviderade] upplagan). Lund : Studentlitteratur.

Lyotard, J.-F. (2016). *Det postmoderna tillståndet: Rapport om kunskapen*. Arche Press/Freudianska föreningen.

Stauffert, B. & Barrett. (2009). *Narrative Inquiry in Music Education: Troubling Certainty*. Dordrecht: Springer Netherlands. <https://doi.org/10.1007/978-1-4020-9862-8>

A Phenomenological approach to analyzing works of phonography

Berk Sirman, adjunkt, ljud- och musikproduktion, Högskolan Dalarna
doktorand, musikvetenskap, Stockholms universitet
E-post: bsi@du.se

A traditionally interesting question that music analysis has to deal with is to what extent analysis accounts for what is actually heard in music. A way to deal with this question is to take a phenomenological approach to music analysis, which means to study consciousness as experienced from the first-person point of view when it comes to the musical experience. Thomas Clifton's *Music as Heard* (1983) is probably the best known study that exemplifies this approach to music analysis.

There are many events happening simultaneously in all music. The question of which of these events (are intended) to draw our attention the most is a question of musical foreground and background. The mechanisms that affects what in music is perceived to be in the foreground vs. background is complex and relates both to musical structure, musical cognition, and more importantly how these two meet.

The challenges to music analysis are amplified when it comes to works of phonography, which are dominated by musical properties that fall outside of the score, where music analysis traditionally operates. My PhD work-in-progress studies salience in works of phonography to discuss which musical properties or events are the most functional, or account for the coherence, in these works. Studying salience in these works is put forward as a possible method to tackle the aforementioned problem.

As a part my study on salience in works of phonography, I conducted a number of analyses by applying methods from Clifton's phenomenological approach to music analyses. In this conference, I will present a number of these analyses selected from different genres of music to demonstrate how a phenomenological approach can help the music analyst tackle the challenges mentioned above.

Referenser

Clifton, Thomas. (1983). *Music as Heard: A Study in Applied Phenomenology*. Yale University Press

Tradition i lärande

Eva Sæther och Markus Tullberg, Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet

Denna presentation utgår från ett pågående forskningsprojekt rörande lärande inom svensk folkmusik såsom det gestaltar sig i ett antal olika kontexter. Studiens design vilar på antagandet att en musikalisk tradition inte är statisk utan att innebörden av svensk folkmusik varierar mellan olika musikaliska sammanhang. Tidigare studier har pekat på betydelsen av den sociala dimensionen av lärande inom svensk folkmusik (von Wachenfeldt, 2015, Eriksson, 2019) samtidigt som strukturella faktorer också påverkar undervisningssituationen (Tullberg, 2017).

Begreppet *tradition* i sig bär på meningskonnotationer i förhållande till musiken (Tullberg, 2018) och musiketnologisk forskning på området är en av utgångspunkterna för projektet (se Rice, 1994). I vår studie ligger fokus på de kontextberoende och föränderliga meningsförhandlingar som präglar olika utbildningsvägar för att bli "spelman".

Projektets teoretiska ramverk utgår från Jean Lave och Etienne Wengers texter kring situerat lärande och praxisgemenskaper (Lave, 1988, Lave & Wenger, 1991, Wenger, 1998). Lave och Wengers arbete har utvecklats genom applicering på musikaliskt lärande (Kenny, 2016) och i föreliggande studie ser vi möjligheter att ytterligare utarbeta perspektivet i förhållande till det aktuella undersökningsområdet.

Projektets delstudier fokuserar på en rad kontexter: (i) musikhögskoleutbildning, (ii) folkhögskoleutbildning (heltid), (iii) folkhögskoleutbildning (deltid och distans), (iv) spelmanslag, (v) informella spelträffar (jam), samt (vi) den professionella musikscenen för svensk folkmusik. Vi undersöker olika miljöer men dessa är inte motsatta, de överlappar och tangerar varandra. Metoderna för datainsamling omfattar semistrukturerade intervjuer, gruppintervjuer, observationer och enkäter. Presentationen innehåller preliminära resultat från den pågående analysarbetet.

Referenser:

- Eriksson, K. (2019). Låtkurser som sociala mötesplatser och tillfällen för lärande. *Puls: Musik- och dansetnologisk tidskrift*, 4, 26-46.
- Kenny, A. (2016). *Communities of Musical Practice*. Routledge.
- Lave, J. (1988). *Cognition in practice: Mind, mathematics and culture in everyday life*. Cambridge university press.
- Lave, J. Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge university press.
- Rice, T. (1994). *May it fill your soul: Experiencing Bulgarian Music*. University of Chicago press.
- Tullberg, M. (2017). Teaching the wooden transverse flute in Swedish traditional music in the context of higher music education. *Puls – Journal for ethnomusicology and ethnochoreology*, 2, 26-44.
- Tullberg, M. (2018b). Meanings of tradition in Swedish folk music education. I: B. W, Leung (Red.), *Traditional musics in the modern world: Identity, transmission, evolution, and challenges*. Springer.
- Von Wachenfeldt, T. (2015). *Folkmusikalisk utbildning, förbildning och inbillning : En studie över tradering och lärande av svensk spelmansmusik under 1900- och 2000-talen, samt dess ideologier*. (Doktorsavhandling, Luleå tekniska universitet).
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge university press.

Konstnärligt uttryck i gymnasiets musikundervisning – uppfattning, undervisning och bedömning

Markus Tullberg, Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet

Denna presentation summerar resultaten från första delstudien i ett pågående postdoktorprojekt i musikpedagogik. Syftet med projektet är att, ur musklärares perspektiv, undersöka vilken roll *konstnärligt uttryck* har i undervisningen vid gymnasiets estetiska program med inriktning mot musik. Bakgrunden till projektet står att finna i Skolverkets dokument (Skolverket, 2011). I kunskapskraven för kurserna Instrument eller sång 1-3, Ensemble med körsång och Ensemble 1-2 återfinns begreppet konstnärligt uttryck bland centralt innehåll och kunskapskrav. Initiala kontakter med verksamma musklärare pekar på att det inte råder konsensus kring vad konstnärligt uttryck är, hur en undervisningssituation kan bidra till utveckling av detta eller hur bedömningsprocessen ser ut. En rad studentuppsatser som på olika sätt närmar sig ämnet är också en indikation på att musklärarstudenter ser detta som en aspekt av yrket vilket vållar oro och manar till reflektion (se t ex: Boogh, 2019; Dahl & Eksmo, 2014; Dotzek, 2017; Fransson, 2013; Johansson & Svenningsson, 2007; Jonsson & Öhman, 2020; Schultz, 2014; Sjödin, 2016).

Projektets första delstudie består av en serie kvalitativa intervjuer med musklärare verksamma inom gymnasieskolan. Det empiriska materialet har analyserats med inspiration från Grounded theory (Charmaz, 2006) med avsikt att fånga komplexiteten av fenomenet konstnärligt uttryck i den aktuella kontexten samt att identifiera behov hos musklärare och i förlängningen också i musklärarytbildningen. Preliminära resultat pekar på en oro vad gäller likvärdighet i bedömningen, behov av kollegial samverkan samt utrymme för reflektion och fortbildning på området.

Det faktum att gymnasieskolans undervisning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (Skolverket, 2020) manar till vidare frågor kring hur en sådan erfarenhet kan prövas och tillgängliggöras samt vilken typ av vetenskaplig grund som är relevant för ett fortsatt arbete.

Referenser

- Boogh, T. (2019). *Vad är konst(närligt uttryck)? En studie om lärares samtal om elevers konstnärliga uttryck*. [Studentuppsats, avancerad nivå, 15hp, Göteborgs universitet].
- Dahl, K., Eksmo, C. (2014). *"Personligt uttryck" – Hur påverkas instrumentlärares undervisning och bedömning av hur de definierar begreppet personligt uttryck?* [Examensarbete, 15hp, Göteborgs universitet].
- Dotzek, K. (2017). *Musikaliskt uttryck – en studie om musikaliskt uttryck på ett estetiskt program med inriktning musik*. [Självständigt arbete, 15hp, Linnéuniversitetet].
- Fransson, A. (2013). *Vad innebär ett konstnärligt uttryck och hur kan det bedömas? En litteratur- och begreppsstudie gällande kunskapens karaktär och dess uttryck i den estetiska läroprocessen i musik*. [Examensuppsats, 15hp, Karlstads universitet].
- Johansson, E., Svenningsson, O. (2007). *Det är ju musik vi snackar! – En intervjustudie om instrumentallärares uppfattningar om och arbetsmetoder kring personligt uttryck*. [Examensarbete, 15hp, Göteborgs universitet].
- Jonsson, K., Öhman, L. (2020). *Musklärares arbete med bedömning i musikämnet*. [Examensuppsats, 15hp, Umeå Universitet].
- Schultz, A. (2014). *Att sjunga med personligt och konstnärligt uttryck. Några gymnasielärares reflektioner kring dessa kunskapskrav i MUSINS03S*. [Examensarbete, 15hp, Stockholms universitet].
- Sjödin, J. (2016). *"Spelar man en jazzballad, så ska det inte låta dödsmetall" – En studie av hur musklärare tolkar och tillämpar kunskapskrav i musik*. [Examensarbete, 15hp, Umeå universitet].
- Skolverket. (2011). *Gymnasieskola 2011*. Skolverket

Skolverket. (2011). *Att ställa frågor och söka svar – samarbete för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet*. Skolverket
Charmaz, K. (2006). *Constructing grounded theory a practical guide through qualitative analysis*. Sage

Metric Dissonance in the Billboard Charts post-2000

Nicole Vickers, PhD Candidate, Stockholm University.
E-post: nicole.vickers@music.su.se

Most popular music in the post-2000 charts that lacks a straightforward 4/4 metric layer initially features characteristics such as asymmetrical ostinatos, metric fake-outs, other timekeeping rhythms or the occasional absent rhythm section.

In this paper I take a look at these features as they appear in the metric layer of popular music. I examine how they serve both to spark interest in the listener and keep the time. I analyze the extent to which they are metrically consonant or dissonant, in particular drawing on Harald Krebs' concepts of grouping and displacement dissonances (1987) and Nicole Biamonte's categorizations of formal functions of metric dissonance in rock music (2014).

The purpose of this analysis is to both determine frequency of metric dissonance in popular music post-2000, but also to see what kinds of dissonance are most common as well as how they may contribute to or hinder a perception of meter. The material in question consists primarily of Billboard's top 100 lists for 2010-2020, but is also from earlier post-2000 Billboard charts.

This paper is based on a chapter of my doctoral dissertation project.

References

- Krebs, Harald. "Some Extensions of the Concepts of Metrical Consonance and Dissonance." *Journal of Music Theory* 31, No. 1 (Spring 1987): 99-120.
<https://www.jstor.org/stable/843547>.
- Biamonte, Nicole. "Formal Functions of Metric dissonance in Rock Music." *Music Theory Online* 20, No. 2 (June 2014).
<https://mtosmt.org/issues/mto.14.20.2/mto.14.20.2.biamonte.html>.

Dark Recollections: Uppkomsten och konstitueringen av det svenska dödsmetallfältet i början 1990-talet

Thomas von Wachenfeldt, Docent, Universitetslektor på Ljud- och musikproduktion vid Högskolan Dalarna
E-post: tvw@du.se

Syftet med föreliggande studie är att undersöka hur den musikaliska subkulturen Death metal växte fram i Sverige under åren kring 1990. Musiken och estetiken som skapades har visat sig vara synnerligen livskraftig då den ännu idag fungerar som inspiration för nutida musiker – ej endast i Sverige, utan även internationellt. De centrala agenterna inom fältet var ett antal tonårspojkar som deltog i ett världsomspännande nätverk av unga entusiaster, varav många skulle bli centralfigurer i sina respektive hemområdens musikaliska scener. Musik och

information kring musikgrupperna spreds via så kallad tape trading och fanziner som vanligen producerats med skrivmaskin, lim, tipp-ex och kopieringsapparater. Då detta var innan Internet, var medierna kassetband och fysiska tidningar som postades på traditionellt sätt. I Sverige kom mycket att kretsa kring en handfull ungdomar, varav många själva var utövande musiker, i främst Stockholmsområdet (*Nihilist/Entombed*, *Carnage/Dismember*, *Unleashed* m.fl), men även i Göteborg (*Grotesque*, *Liers in Wait*, *At the Gates* m.fl.) med omnejd och på andra platser i landet (*Grave*, *Merciless*, *Nirvana 2002* m.fl.). I enlighet med Bourdieus fältteoretiska begreppsapparat uppnådde fältet autonomi i och med att specialiserade skivbolag, skivaffärer och facktidsskrifter grundades under åren kring 1990. Studien – som genomförts genom kvalitativa intervjuer med centrala individer inom fältet, men även genom analys av intervjuer i fanzin, musiktidskrifter och böcker samt reportage i radio och TV – visar på att symboliskt kapital inom fältet erhålls genom att exempelvis delta i tape trading, att ge ut sin musik på ”rätt” skivbolag samt att uppvisa musikalisk och textlig brutalitet. En annan viktig aspekt är hur det svenska death metal-soundet (ibland kallat ”the Swedish Buzzsaw Sound”) skapas och utvecklas. Här är förutom musikaliskt material även musikutrustning samt inspelningsstudior som Sunlight i Stockholm viktiga komponenter i konstitueringen av denna sub-genre.

Balladtyper eller motivkluster? Om kulturarvskonstruktion och nytänkande.

Fil dr Ingrid Åkesson, fri forskare, tidigare vid Svenskt visarkiv/Musikverket

E-post: musicatrad@gmail.com

I mitt paper presenterar jag resultat från ett sånginriktat forskningsprojekt som rör sig i ett gränsområde mellan musiketnologi, folkloristik samt genus- och kulturarvsstudier (Åkesson 2021). Ramverket utgörs av samtida kritik av sådana kunskapsregimer som har skapats av kulturarvsinstitutioner samt problematisering av tankemönster och paradigmen som länge har format vår förståelse av kulturuttryck (Aronson & Meurling 2005 m fl) och som flera konferenser nyligen har fokuserat på. Mitt material är de skandinaviska traditionella, s k medeltida, balladerna, vilka jag studerar ur ett dubbelt perspektiv: dels som representanter för institutionaliserat immateriellt kulturarv, kategoriserat av insamlare, utgivare och forskare; dels som en rörlig och brokig musikalisk och narrativ mångfald som har utövats, omskapats och förhandlats av generationer av sångare.

Den inflytelserika katalogen *The Types of the Medieval Scandinavian Ballads* (Jonsson et al. 1978) utgör en grundval för utgivningen av ballader i Norden och är fylld av användbar information. Dess intrikata hierarki av kategorier och typer har dock sin grundval i romantikens tankemönster, där t.ex. maskulint våld ses som självklart kategoriskapande medan narrativa element som tvångsäktenskap eller sexuellt och hedersrelaterat våld, oftast mot kvinnor, osynliggörs av en såväl medvetet som omedvetet konservativ och icke verbaliserad maskulin blick. Jag föreslår en parallell läsart och tolkning som bygger på omläsning och tvärläsning av sådana narrativa motiv och kluster av motiv som korsar gränserna mellan (konstruerade) balladtyper och som har varierats, förstärkts, omformulerats och förhandlats av enskilda sångare. Med fokus på sådana tvärlästa motiv samt sångares utvecklingar, ellipser, omdiktningar m.m., vilka har betraktats som avvikelser från en tänkt huvudberättelse, framträder en alternativ struktur av sjungna berättelser som bland annat synliggör maktrelationer och feminina livserfarenheter. Att skifta perspektiv mellan ett äldre paradigm av typer och en alternativ betoning av motivkluster kan kasta behövt ljus över hur immateriellt kulturarv kan konstrueras och betraktas.

Referenser

Jonsson, Bengt R et al. 1978. *The Types of the Scandinavian Ballad. A Descriptive Catalogue*. Stockholm: Svenskt visarkiv.

Åkesson, Ingrid 2021. "Essential Narrative Motifs? Gender Power Structures, Categorization of Traditional Ballads and the Stubbornness of Paradigms". *Arv. Nordic Yearbook of folklore*. Vol 77.

Rethinking Knowledge Regimes: Solidarities and Contestations. Swedish Conference for Gender Research, Gothenburg 7-9 October 2019.

Heroes, Canons, Cults: Critical Inquiries. Universitat der Musik und Darstellende Kunst, Wien, August 11-14, 2021.

Russelater og raggarmusik: Et analytisk blikk pa Tix' norsk-svenske samarbeid

Mikkel Broch alvik, Musikhogskolan, orebro universitet

E-post: mikkel.broch-alvik@oru.se

I dette foredraget undersoker jeg tre dimensjoner i prosjektet til den norske artisten Andreas Haukeland alias Tix, som forsoksvis koples sammen. Mitt utgangspunkt er den svenske duoen Samir & Viktors svenskspraklige coverversjon av Tix' lat "Karantene" (2020), hvor Tix ogsa medvirker. Jeg onsker a undersoke hvordan originallaten gjenskapes pa svensk. Her kommer jeg forst og fremst til a vare oppmerksom pa sprak og tematikk i teksten, og hvilken signifikans Tix' deltakelse i laten har for artistenes arbeid innenfor respektive sjangrer.

Samspeillet mellom Haukelands Tix-persona og duoen Samir & Viktor er ogsa relevant for analysen. Tix' personlige narrativ om funksjonshinder, depresjon og utenforskap kan ses som integrert i hans artistpersona, og tilforer et skinn av autentisitet. Samtidig opptrer han pa *Paradise Hotel* og *Eurovision Song Contest*, som kan ses som kommersielle arenaer som utfordrer ideen om artistens autentisitet. Her finnes paralleller til Samir & Viktor, som har medvirket ved Melodifestivalen og i *Paradise Hotel*, og Frisks narrativ om funksjonshinder. Jeg undersoker hvordan artistenes personaer forbindes med resepsjonen av musikken og hvordan det antatt personlige narrative nyanserer musikk sjangerens betydning for resepsjonen av musikken.

Den svenske koblingen gir meg ogsa en inngang til a undersoke Tix' prosjekt i forhold til subsjangere i svensk popularmusikk som *raggarmusik* og *konsrock*, og hvordan disse sjangrene kan ses som inspirasjonskilder for den norske subsjangeren *russelater*, hvor Tix er en viktig artist.

Jeg kommer til a anvende Philip Auslanders tredelte analysemodell (frame, genre, persona) som teoriunderlag i for de tre dimensjonene i Tix' prosjekt. I tillegg henter jeg stotte i Peter Dahls (2017) og Lars Lilliestams (2013) arbeid med konsrock og raggarmusikk, og Mikhail Bakhtins (2003) teori om karnevalet som et uttrykk for motkultur i diskusjonen av russelater og konsrock og deres potensielt omstyrtende funksjoner i samfunnet. Jeg trekker ogsa pa folkemusikeren Sara Parkmans arbeid med "snuskvisor" og deres plass i moderne svensk popularmusikk for perspektiv pa sjangrene konsrock og russelater.